

DEBRECZEN

szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 József kir. herceg-utca 1. (Bikabérbázis).
 Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
 XXI. évf. 34. sz. 1944. február 12 szombat

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
 évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
 hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

KÉSZÜL A FINN VÁLASZ WASHINGTONNAK

„Finnország kész a békére, de ragaszkodik az ország függetlenségéhez és szuverénitáshoz”
 Mannerheim tábornagyot Helsinkibe hívták — Sztalin választ küldött Churchill levelére a lengyel-szovjet ügyben — A területi változások el nem ismeréséről szóló angol nyilatkozatot a szövetségi bizottság magáévá tette — Berlin a szovjet előnyomulás lassubodását és sikeres ellentámadásokat jelent — Az olasz fronton Aprilia pályaudvarát elfoglalták a németek

A külpolitikai fronton elsősorban a finn kérdés felé fordul az általános figyelem. A finn fővárosban ismételt és beható tanácskozások folynak. A finn kormány tagjai és a különféle politikai körök képviselői csütörtökön Helsinkiben több megbeszélést folytattak, amelyeket azonban — Stockholmra érkezett jelentések szerint — a legmélyebb titoktartás borít. Az egyetlen, amit tudni lehet — írja a „Svenska Dagsbladet” tudósítója —, hogy a finn kormány alapos és pontos vizsgálat alá veszi az amerikai jegyzéket. Világos, hogy a helyzetet részletesen meg kell vitatni és Helsinkiben egyáltalán nem számítanak egyik napról a másikra feltűnést keltő döntésre.

A finn helyzet komolyságára jellemző, hogy Mannerheim tábornagyot, a finn főparancsnokot Helsinkibe hívták megbeszélésre. Londonban teljes határozottsággal megerősítik azokat a híreket, amelyek szerint Schönfeld, Amerika helsinki nagykövete, aki hosszabb idő óta elhagyta a finn fővárost, végleg visszalépett tisztségétől.

Stockholmba olyan jelentés érkezett, hogy Rytí államelnök a kormány átalakításáról megbeszéléseket folytat. A washingtoni jegyzékre adandó válasz — mint politikai körökben mondják — hangsúlyozni fogja Finnország békekészségét, de ragaszkodik az ország függetlenségéhez és szuverénitáshoz.

Figyelemreméltó és a helyzetet megvilágítja a finn sajtó magatartása.

Az „Uusi Suomi” azt írja a helyszínről, hogy az amerikai figyelemre méltó Washington jószándékának bizonyossága. Majd így folytatja a lap:

A finn népnek kell a béke, de nem szabadsága árán. A béke kérdése 1939 óta egészen attól függ, hogy a Szovjet-Unió Finnországgal szemben milyen politikát követett.

A „Suomen Sosialdemokraatti” megjegyzi: Feltehető, hogy Amerika jóakarata Finnország irányában alábbhagy. Az amerikai lépést Finnország körében mindenütt nagyon komolyan fogadták. A finn nép kizárólag azért harcol, mert nem ismeri a szovjet szándékait Finnország irányában. A lap reméli, hogy az amerikai jegyzék alapján döntés történhetik.

A „Hufvudstadsbladet” ezeket írja: Nem tudjuk másként elgondolni, mint úgy, hogy Finnország feletlen kormánya először is megfontolja az amerikai kezdeménye-

zést, azután pedig megszerzi a tárgyi tájékoztatást azokról az előfeltételekről, amelyek megnyitják a nemzetenek a békéhez vezető utat. A tényleges helyzet alapos ismerete biztosabb bázisa a felelősségteljes döntéseknek, mint a merő feltevések és kombinációk.

Az angol sajtó nem ítéli meg egyöntetűen Finnország várható magatartását a jelenlegi válságban. A „Daily Express” azt írja, hogy Finnország állásfoglalása változatlan. A „Times” ellenben egészen új hangokról beszél, amelyek a finn politikában megnyilvánulnak.

Az „Evening News” véleménye szerint Svédország és Amerika korábbi közvetítő kísérletei azért hiúsultak meg, mert a szovjet csak közvetlenül Moszkvához intézett békekötési javaslatról hajlandó tárgyalni. A finnek szerették volna saját békejavaslatukat előérjeszteni, az oroszok ezzel szemben ragaszkodtak a feltétel nélküli megadás követelményéhez. Az amerikaiak és a svédek most megértetlenül Finnországgal, hogy közvetlenül Moszkvához kell fordulnia és Moszkva ez a lépést nem utasítaná vissza.

A svéd lapok amerikai tudósítói egészen ellentéren ítélik meg Washington várható magatartását a finn kérdésben. Részen igenlő, részben tagadó választ adnak arra a kérdésre, hogy Amerika vajjon hajlandó-e a további közvetítésre.

A „Stockholms Tidningen” washingtoni tudósítója azt írja, hogy a finn politikuskok hamisan ítélték meg a helyzetet, amikor biztak néhány finnbarát amerikai politikusi rokonszenvében. Az amerikai kormánynak sohasem volt szándékában, hogy Finnországot Oroszországgal való viszályában támogassa. Alapvető igazság mindig csak az lehet, hogy a háborúban minden kérdés alá van rendelve a katonai követelményeknek. Washingtonban szemrehányólag említik, hogy Helsinkiben elfeledte ezt az igazságot.

A lengyel-szovjet viszály
 ügyében egyetlen új momentum Churchill és Sztalin levelezése. A svéd sajtó jelentése szerint London politikai körében úgy tudják, hogy Churchill megkapta Sztalin választát a lengyel-szovjet ügyben hozzáfűzött és a moszkvai angol nagykövet útján átadott levelére. Az „United Press” Londonból azt jelenti, hogy Sztalin válaszában tartalmáról jellemző módon mégcsak sejtetés formájában sem

adnak felvilágosítást, hanem csupán annak a hangsúlyozásával érik be, hogy a brit kormány mindent megtett, ami hatalmában állott, hogy a konfliktust megszüntesse.

Fontos

másik fejlemény is van a lengyel kérdésben. Mint a brit hírszolgálat jelenti, a szövetségi nemzetek végrehajtási bizottsága magáévá tette Churchill miniszterelnöknek Eden külügyminiszter által az angol alsóház január 26-i ülésén felolvasott nyilatkozatát, amely szerint a brit kormány nem fog elismerni semmiféle olyan területi változtatást, amely a háború idején jött létre, az érdekelte felek szabadon nyilvánított kölcsönös meg egyezése nélkül. A bizottság ugyancsak magáévá tette Eden külügyminiszternek Sikorsky tábornokhoz intézett jegyzékét is, amelyben a brit kormány megállapítja, hogy semmiféle olyan területi változást nem ismer el, amely 1939 augusztusa óta következett be.

A keleti arcvonalon

az eddigi súlypontok térségében még kemény harcok dúlnak. De Berlin már azt jelenti, hogy a szovjet csapatok előretörésének az üteme — mint tájékozott német katonai körökben kijelentették — az utóbbi napokban nemcsak hogy lassúbbá vált, hanem az arcvonal egyes szakaszain a németeknek erősebb ellenámadásaikkal a bolsevisták előnyomulását sikerült megállítani. Ilyen ellentámadásokat a németek az arcvonal súlypontjain, mint például Nikopolnál és Cserkasszinál hajtottak végre.

Az olaszországi harcok

német katonai részről azt a körülményt tartják figyelemreméltónak, hogy a nettunói hídfőnél a németek északról hajtották végre támadásaikat. Az olasz déli arcvonal fejleményei sem alkalmasak a helyzet optimista megítélésére az angolszászok szempontjából. Az amerikai sajtó Cassinot „Alcazar”-nak nevezi. Német katonai részről úgy vélekednek, hogy a mostani helyzetben egyáltalán nem lehet sejtteni, miként szándékoznak az angolszászok operatív céljait megvalósítani és ez áll mind a nettunói hídfőre, mind a cassinói arcvonalszakaszra.

A nettunói hídfő elleni német támadás annyira előrehaladt, hogy Aprilia pályaudvarának elfoglalása jelenti a tegnapi hivatalos je-

lentés. Ez pedig alig nyolc kilométer van Nettunótól.

Washingtoni jelentés szerint Patterson, az amerikai hadügyminiszter helyettese kijelentette, hogy a németek hatalmas erővel támadják az anzioi hídfőállást és hogy az angolszász csapatokat fenyegető veszélyt nem szabad lekiésményelni, másrészt azonban az angol-amerikaiak erős állásokban vannak és jelentős repülőgépvédelemmel rendelkeznek. Patterson hangoztatta, hogy a szövetségesek kénytelenek voltak a német nyomás miatt megszükiteni hídfőállásukat. A németek igen nagy erővel támadják a hídfőállást. Csapatokat tartalékokkal erősítették meg, melyeket részben a déli főarcvonalról, részben Észak-Olaszországból és csekély mértékben Rómából vontak össze.

A szövetségesek közötti ellentétek

visszatérő téma már hetek óta a semleges sajtóban. Ez is azt mutatja, hogy van a sok sejtésben valóság. Jalsin török képviselő legutóbbi cikkében a következőket írja:

„Az egyik amerikai lapban olvastuk, hogy a moszkvai értekezlet alkalmával a világ igen nagy veszélytől menekült meg. Attól kellett ugyanis tartani, hogy a tárgyaló felek között olyan súlyos

nézeteltérések merülnek fel, amelyek következtében hamarosan harmadik világháború robbant volna ki. De vajjon biztosak lehetünk-e abban, hogy ez a veszély végkép elmúlt és teljes nyugalommal nézhetünk-e a jövőbe?”

Be kell vallanunk, hogy ma kevésbé vagyunk nyugodtak, mint Moszkva és Teherán után voltunk. Az azóta bekövetkezett események ugyanis arra mutatnak, hogy ezeken az értekezleteken alapszabályként egyetlen fontos kérdést sem rendeztek. Hosszú jegyzékek lehetne összeállítani azokról a kérdésekről, amelyekben a szövetségesek nem értenek egyet egymással. Az első kérdés természetesen a lengyel határok körül támadt ellentét, amely jóformán az egész teheráni meg egyezést tárgyalalná tette.

De ellentétek mutatkoznak a balkáni államok és a balkáni kérdések tekintetében, valamint abban a tekintetben is, hogy a háború után az európai államok milyen kormányformák között éljenek. A legnagyobb gondot azonban az okozza, hogy a szövetségesek közötti bizalom megingott, ami kétségtelenül hozzájárult az ellentétek kipattanásához és ezeket az ellentéteket még inkább elmélyítette — fejezi be cikkét Jalsin török képviselő.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnok-sága közli: A keleti arcvonalon csapataink ismét számos ellenséges támadást vertek vissza a Nikopolnál nyugatra levő térségben és Krivojrogól délre, Cserkasszinól, Zsaskovtól keletre, a Berezinától délre Vitjebzsk mellett, továbbá Luga és a Peipusz-tó között, meg pedig kemény harcokban, amelyek több szakaszon meg tartanak. Helyi betöréseket ellenőzőekkel megtisztítottunk. Eredményes ellentámadások során ellenséges harcscsoportokat szétvertünk és az ellenséget különböző helyekre vertük vissza.

Pogrebicscséltől délre megsemmisítettünk egy az arcvonal mo-

gott körülzart bolsevista harcscsoportot. Az ellenség 1200 fegyvert és 700 halottat, valamint sok fegyvert és egyéb hadianyagot vesztett.

A Pripjet mocsaraktól délre levő területen egy pincés hadosztály csapatai meglepetésszerű előretörés során szétverték egy erős szovjet lovassági köteléket.

A középső arcvonalszakaszon különösen kitűntette magát a Jordan gyalogsági tábornok parancsnoksága alatt harcoló 131. alsózász gyalogsági hadosztály Weibel vezérőrnagy vezetésével, a 206. keletporosz gyalogsági hadosztály Hifler altábornagy vezetésével.

A délolaszországi harcok

A nettunói hídfőállásban folytattuk az Aprilia körüli térség megtisztogatását és Aprilia pályaudvarát elfoglaltuk. Az új vonalak ellen intézett ellenséges támadások valamennyi fegyverösszpontosított tüzből összeomlottak. Az amerikaiak és az angolok a Nettuno vidékén történt partraszállás kezdete óta több mint 4000 fegyvert és 80 pincésőt vesztettek. Az ellentét partra-

Este fél 9 óráig!

szállási helyei német messzehordó útegek állandó tüze alatt állanak.

A déli arcvonalon Cassinótól északnyugatra egész napon át élénk harcok folytak. Vitéz páncélgránátosaink az ellenséget, amely három ízben nyomult be Cassino északi részébe, elkeseredett harcokban ismét kivetették a város romjai közül. Cassinótól északra egy elvesztett magaslatot ellentáma-

dással visszafoglaltunk. Az arcvonal többi szakaszán az ellenség csak a gacai öböl felé keletre fekvő szakaszon intezett erősebb támadásokat magaslatti állásaink ellen. A támadásokat részben összpontosított tüzelésünkkel, részben ellentámadásokkal visszavertük.

A monacoi tengerrészen egy német hajókaraván biztosító járművei 8 támadó ellenséges bombázó közül 5 repülőgépet lelőttek. Az ellenség 2 további repülőgépet légiharcokban veszített.

A nyugati légiháború

Német távolsági harcrepülőök Izland keleti partjánál elsúlylyesztettek egy 8000 tonnás tartályhajót.

Északamerikai bombázó kötelékek február 10-én a déli órákban erős vadászvédelemmel berepültek Középnémetország területére. Az azonnal és nagy erővel közbejövő német légvédelem megakadályozta az ellenséget, hogy összefogott támadásokat hajtson végre. A vaktában

ledobott bombák főleg Braunschweig városának lakónegyedeit érték. Heves légiharcokban valamint légvédelmi tűzsergünk tüzevel az eddig beérkezett, de még nem teljes jelentések szerint 51 ellenséges repülőgépet lőttünk le, köztük 32 négymotoros bombázót. Ellenséges zavarórepülőgépek az elmúlt éjjel bombákat dobtak Észak- és Nyugat-Németország helységeire.

150 szovjetgép bombázta a finn Kotkát és környékét

Helsinki, február 11. (NTI): A finn véderő pénteki jelentése így hangzik:

Az ellenség az elmúlt éjszaka 150 repülőgéppel heves légitámadást intézett Kotka és közvetlen környéke ellen. A támadás két óra hosszat tartott. Csak néhány gépnek sikerült bombázni a város felett ledobnia és ezzel egy pár épülethez és ablaküvegben kárt

tennie. Az eddigi adatok szerint a környék különféle helységeiben nyolc polgári egyén meghalt és kettő megsebesült. Az anyagi károk csekélyek. A támadó repülőgépek közül a légvédelem kettőt lelőtt. A szárazföldi arcvonalokon felmerülő tevékenység folyt. — Az Onega-tó körül egy ellenséges felmerítő osztagot teljesen megsemmisítettünk.

Mannerheim tábornagyot Helsinkibe hívták

London, febr. 11. (Bud. Tud.) Stockholm-ból érkezett és diplomáciai értesülésekre támaszkodó hírek szerint Mannerheim tábornagyot Helsinkibe hívták, hogy megbeszéljék vele az új fejlemények következtében elfoglalt helyzetet. A tábornagy elhagyta Mikkeliben lévő főhadiszállását és elutazott a fővárosba. A Daily Telegraph stockholmi tudósítója jelenti, hogy Mannerheim eluta-

zását előt fogadta a demokratapárt, valamint a szociáldemokratapárt balszárnyának képviselőit.

Linkomies finn miniszterelnök — akin pajzsmirigygyógytételt hajtottak végre, — hir szerint még ezen a héten üdülőszabadságra lesz, de betegsége miatt is részvesz a kormányügyek intézésében.

Mannerheim megbeszélést folytatott Rytí elnökkel

Stockholm, február 11. (MTI) Mannerheim tábornagy elhagyta főhadiszállását és felkereste Rytí

elnököt, hogy megbeszéléseket folytasson vele.

A finn államrendőrség új főnöke

Helsinki, február 11. (MTI) Anthoni, az államrendőrség eddigi főnöke február 1-ével megvált állásától. Utódjává február 11-én

Paavo Kastari neveztek ki, aki eddig semmiféle párttevékenységet nem fejtett ki. Kastari 1907-ben született.

Roosevelt feszültnek mondja a Rómától délre kialakult hadihelyzetet

Amsterdam, február 11. (MTI.) A brit hírszolgálat jelentése szerint a pénteki sajtóértekezleten Roosevelt azt a kijelentést tette, hogy a Rómától délre kialakított

szövetséges partraszállási hídfőnél a helyzet rendkívül feszült. Roosevelt azt is mondta, hogy jó időért imádkoznak.

Sok áldozat Castel-Gandoloban

Róma, február 11. (Német TI.) Az angol-amerikai légi haderő Castel-Gandolofra, a pápa székhelyének területére február 10-én végrehajtott támadás alkalmával sok apáca, papnövendék és katolikus pap életét vesztette. A ha-

lotjak és a súlyos sebesültek végleges számát még nem tudták megállapítani, mert még mindig vannak halottak és sebesültek. A bombák egy templomot is szétromboltak.

A Badoglio-kormány átvette hat olaszországi tartomány közigazgatását

Nápoly, febr. 11. (Bud. Tud.) Csütörtökön éjfélkor a szövetséges ellenőrző bizottság képviselői átadják a Badoglio-kormánynak több szövetséges megszállás alatt lévő olasz tartomány teljes polgári közigazgatását. Ezek a tartományok a következők: Calabria, Apulia, Basilicata, Campania, Szicília és Szardínia. A hat tartomány lakosságának száma 12,8 millió. A közigazgatás átadását két feltételhez fűzték: 1. A Badoglio-kormány köteleznie kellett magát arra, hogy feltétlenül megbízható demokratikus közigazgatási tisztviselőket nevez ki. 2. A szövetségesek nem vállaltak kötelezettséget arra vonatkozólag, hogy a jelenlegi közigazgatást Róma elfoglalása után is elismerik. Ez a kikötés megfelel Badoglio miniszterelnök nyilatkozatának, aki tudvalevően közölte, hogy

Róma megszállása után hajlandó felajánlani lemondását.

MacFarlane tábornok, a szövetségesek közli ellenőrző bizottság elnöke, a Badoglio közigazgatás részére visszabocsátott olasz területekről tett nyilatkozatában kijelentette, hogy a visszabocsátás nem terjed ki Pantelleria, Lampedusa és Límosa szigetére. (MTI)

Badoglio pénteken kiáltványban bejelentette, hogy az egyesült nemzetek az olasz kormányt az elszűnő jogokat bizonyos területen olyan körülmények között, amelyek a háború eredményes továbbfolytatását nem gátolják. Az olasz kormány megígérte, hogy a szövetséges részről e napig kibocsátott minden rendelkezés továbbra is teljes mértékben érvényben marad.

Az Osservatore Romano a Vatikán területen kívüli jogának megsértéséről

Zürich, febr. 11. Az Osservatore Romano, amely az utóbbi izgalmas hónapokban azt a szabályt követi, hogy a Rómában és Róma körül történő eseményekről egyáltalán semmiféle tudomást sem vesz és leginkább az egyházra vonatkozó hírek közlésére szorítkozik, első oldalán kiemelve egy láthatólag a pápa államtitkárságától származó rövid, de hatásos kifejezésekkel megfogalmazott jegyzéket közöl. Ebben kifejezésre jut, hogy azok a köztársasági rendőrségi tisztviselők, akik dr. Ca-

rusónak, a római új rendőrfőnököknek a vezetésével a pápai San Paulo-bazilikának az épületébe benyomultak, megsértették a területen kívülség jogait, amelyeket szerződés biztosít és a Szentzsák kiegészítve a vatikáni tisztviselők által már kifejezésre juttatott formális tiltakozást, a nagy nyilvánosság előtt élénk helytelenítést fejezi a történetek fölött. E jegyzéknek a Vatikántól szokatlan éles kifejezéssel római politikai és diplomáciai körökben általános feltűnést keltenek. (MTI)

Japán-amerikai háború

Washington, febr. 11. (Bud. Tud.) Mac Arthur tábornok főhadiszállásáról jelenti, hogy Huon újguineai félsziget megszállása befejeződött, miután ausztráliai és amerikai csapatok pénteken a reggeli órákban Sajdonban találkoztak.

Tokió, február 9. (Német TI.) Mint a Domei iroda értesül, illetékes hatóságok a legközelebbi jövőben részletes jelentést terjeszt-

nek a Vatikán felé arról, hogy az északamerikai légihaderők február 6-án az újguineai Wewar előtt rálőttek külföldi hittériőkre. Több mint száz hittériőt akar családjával együtt bárkákon a harcok színhelyéről menekülni, ellenséges bombázók azonban megtámadták őket. Ötvennyolc meghalt, nyolcvan súlyosan megsebesült.

Forradalom Kolumbiában

Newyork, febr. 11. Venezuelából érkező hírek arról szólnak, hogy Kolumbiában viharos lefolyású kongresszusi ülés után,

amelyen Lopez elnök lemondását követelték, forradalom tört ki.

Bevezetik az „előzetes riadót”

Az iskolai rádiószolgálat és egyéb légtalmi intézkedések

Budapest, febr. 11. A honvédelmi minisztérium légtalmi csoportjának főnöke Budapesten részletes tájékoztatót adott a nagyközönséget igen közérdeklő időszaki légtalmi tudnivalókról.

Az iskolai riadószolgálatot a riasztás mai rendszerében úgy szervezték meg, hogy az iskolákban rádióügyletes van, aki nyomban jelenti, ha a rádiózás megszűnik. A rádió leállása még közvetlen veszélyt nem jelent. Mivel a mai viszonyok közepette az iskolai óvóhelyek megépítéséről nem lehet szó, a rádió leállásakor megszüntetik a tanítást és minden növendéket hazaenged-

nek, aki az iskolától 20 percen belüli távolságra lakik.

A rádió leállását országszerte közvetlen légiveszélynek értelmezhetik, ez pedig a mindennapi élet felesleges megzavarását jelenti. Eppen ezért elhatározott dolog, hogy életbeléptetik rövidesen nálunk is az úgynevezett előzetes riadót, amely a riadót előre fogja jelezni, még pedig úgy, hogy a közönség tudni fogja, hogy a légiveszély melyik országrész felé közeledik. Az erre vonatkozó intézkedések már folyamatban vannak, a közönséget rövidesen részletesen kioktatják a riadót jelző előjelzés tudnivalóiról.

Harminc évvel ezelőtt kezdte meg működését a Városi Szépítési Bizottság Debrecenben

30 éve fátlan a Kossuth utca eleje

A városok szépítési tevékenysége már programmá vált a közületek életében. Természetesen most, hogy Debrecen a mai szépségében áll a város lakói előtt, fel sem tűnik ez az óriási átalakulás, amelyen néhány évtized alatt keresztül ment. Az idegenek akik részben és ma látják a várost, nagyon is szembeötlőnek tartják a különbséget. A város kozmetikája nem túlságosan régi keletű. Harminc esztendővel ezelőtt kezdte meg működését a Városi Szépítési Bizottsága, amely 1914 februárjában tartotta első ülését. Valóban érdekes bepillantani az első ülés lefolyásába, az ott elhangzottak, a tervek a 30 év távlatán keresztül szemlélve, csodálkozásra késztet az embert. — Azon még gondolkozni is lehet, hogyan és milyen úton módon szépítsék meg a várost?

Kovács József polgármester üdvözölte a bizottságot az első ülés alkalmából. Megbeszélés tárgya az a kérvény volt, amelyet Kontsek Géza és több Kossuth-üztelutalajonos adott be. A kérvények szövegét szempontról kifogásolják a Kossuth utca elején lévő lenyomorodott fákat, amelyek nyáron porfogyók télen rúttak árnyékot nem adnak. Kérlik, hogy ezeket a fákat irtásák ki.

Kovács József polgármester ismerteti, hogy milyen rossz gyakorlat szerint ültették a fákat, ezért nem nőttek szép fák, ma azonban Demecs Elemér főkeresztes új, más jobb módszer szerint ültet és sikerrel, mert gyorsan fejlődő, szép fákat nevel.

Török Gábor főerdőmester, kijelenti hogy a mai eljárás helyes. Márk Endre udvari tanácsos nem helyesli, hogy a fákat kiirtásák, mert a fák és a növényzet teszik széppé a várost. Csak meg kell válogatni, hogy milyen fa felel meg a klímának. Helyesnek tartaná a Kossuth utca elején, v. erre megfelelő helyen babérfák felállítását. Ezeknek telettése igen könnyű.

Török Gábor főerdőmester helyesli a babérfákat, amelyek szép elhelyezést nyernének a színház körül. Néhány fanemet sorol fel, amelyek legjobban megfelelnek a városok a fanemeket utánként kellene megállapítani és okvetlenül falkola létesítendő.

A hosszas vita után a szépsézet bizottság kimondotta, hogy a Kossuth utca elején a fákat kiirtják, de nem helyeslik, hogy az utcacérez fanékiül maradjon, hanem más alkalmas fákat kell ültetni, egészen a pénzügyi palota épületéig az utca mindkét oldalán. Kimondotta a bizottság, hogy míg a

megfelelő csemetek rendelkezésre nem állanak, a most szükséges fákat kereskedelmi kertészetekből szerezzék be s egyben milder intőzkedést meg kell tenni, hogy megfelelő csemeteiskolát létesítsenek.

A szépítészeti bizottság első ülésén megbeszéltek még azt is, hogy az Árpádtér, a Kossuth-templom környékét, a DMKE internátus környékét és a többi teret is sürögösen fásítani kell portalanítani, a Plac utca 26—28. számú ház beugrójába babérfákat kell felállítani, a palotát magát virággal kell ellátni. Az illemhelyek felállítására a hirdetésményt ki kell bocsátani.

Borsos József helyettes főmérnök bejelentette azt is, hogy egy ajánlózó a villamos megállónál kis váróhelyiségeket akar létesíteni, amely egyik oldalán telefonfülke, a másikon nyilvános illemhely volna. Az ajánlatban levő nem kér egyebet, csak hogy reklam céljára használhassa fel bódé oldalát. A városépítészeti bizottság ezt az ajánlatot a tanács figyelmébe ajánlja.

Végül a nagyerdő park vízvezetékekkel való ellátásának sürögősége mellett foglalt állást a bizottság, melynek ülése azaj az elhatározással ért véget, hogy a vőben sűrűbben tartanak ülést.

Bukarestben új német-román gazdasági megállapodást írtak alá

A román és német küldöttség Bukarestben folytatott tárgyalásai véget értek. Ezekben átfogóan szabályozták a gazdasági és pénzügyi kapcsolatokat. Ugyanakkor megállapodást írtak alá, mely Romániának Németországba irányuló fokozott gatonakivitele fejében hadianyagszállításokat biztosít Romániának.

A Missisipibe zuhant egy utasgép

Egy utasszállító repülőgép, amelyen 21 utas és 3 főnyi személyzet utazott, a Missisipibe zuhant. Az áldozatok számát még nem tudják.

Egy 80 éves tudós BALASSA JÓZSEF

A gondviselés a magyar nyelvtudósok közül többeket ajándékozott meg hosszú életkorral, közülük most csak három említek meg: Hunfalvy Pált, a tudományos magyar nyelvészet és néprajz úttörőjét, Szily Kálmánt, a Magyar Nyelvújítás Szólist szerkesztőjét és ifj. Szinyei Józsefet, az ugor összehasonlító nyelvtudomány egyetemi tanárát, akik mindhárom a 80. éven túl fejezték be nagyértékű tudományos munkájukat előöltött életüket. Ezekhez a nagy nevekhez sorakozik Balassa József, aki legnap ünnepelte 80. születésnapját, természetesen csak legszűkebb családi és baráti körben. Teljes 60 esztendőre terjedő irodalmi pályáját kellőképp méltatni nem egy napilapnak, főleg nem egy vidéki hírlapnak a feladata; elég lesz, ha életrajzából és munkássága eredményeiből csak két dolgot emelünk ki ezúttal. Eppen 50 évvel ezelőtt a debreceni állami reáliskolának lett a rendes tanára s debreceni tanárkodásának három éve alatt élénk részt vett a város tanügyi, tudományos és társadalmi életében, amivel számos tisztelőt és elismerőt szerzett magának itt helyben is.

Élete 80. évében egypár hónappal ezelőtt adta ki legfőbb tudományos munkáját „A magyar nyelv könyve” címen, amellyel méltó koronát tett eddigi működésére. Művét bizvást nevezhetjük a magyar nyelv nagy katedrálisának, mert alig van a magyar nyelvnek olyan kérdése, melyre a legszabotásosabb és a legmegfelelőbb választ ne találunk benne. (K. A.)

Tizennégy új református lelkész kibocsátása

Révész püspök mélyértelemű beszédét intézett hozzájuk

Ünnepélyes keretek között, lelkész-kibocsátással fejeződött be a Kollegiumban tartott második lelkészkepesítő vizsga, melyet Dr. Révész Imre püspök elnöklésével tartottak meg. A püspök jelentőségteljes és nagyon értékes beszédét intézett az új lelkészekhez.

— A ti lelképásztori szolgálatotokat — mondta a püspök, — meg fogja zavarni a magyar közélet általánosan való nyugtalansága, de különösen az akörül való forrongása, ami mintegy 20 éve tart, de még mindig nagyon távol van a kulminációtól, hogy ki legyen a magyar föld. Egyesek és nem egyenes módokon szinte mindennapi tapasztalatok lesz majd rá fognak benneteket kényszeríteni próbálni az e kérdésben való állásfoglalásra és az emberek emiatt sem fognak jót mondani felőletek, ha lézúra néztek csupán és Hozzá ragaszkodtok ebben a kérdésben is.

— Kié lesz a magyar föld? Egy bizonyos számotokra és számunkra örögek számára egyformán: nem a tiétek lesz és nem a miénk lesz. Mert Isten ígéje örökkévaló érvényvel és erővel tesz bizonyosságot arról, hogy azoknak, akiket az élő Isten a maga oltára szolgálatára és a maga templomának felvigyázására és gondjainak viselésére rendelt, az örökidőknél és a levélidőknél is földi örökségük van: maga az élő Isten. Az Ur az ő örökségük és az ő tüzés áldozatai. Azt mondja nekik az Ur: Rám mindig támaszkodhatok, jobban, mint a földre. És mindig egyetlen szív lesz, amely irántam való hálából áldozatra gyűl, abból a tüzés áldozatból nekik is részt adok. Mindaddig, amíg az én oltárom ég, amíg az én Igem világot a Szentlélek tüzeiben, addig nem engedem őket elveszni kenyér nélkül, miglen beteljesítik, amit e Földön rájuk bízam.

— Boldogok a szelidek, mert ők örökség szerint bírták a földet. A szelidek öröklék a földet és gyönyörködnek nagy békességben — mondja a szőlár. Ugyanakkor, amikor az Ur nem ad örökséget az ő szolgáinak e Földön, mégis azt üzeni nekik, hogy biztonságosan érezhették magukat e Földön is mindaddig, akik e nek-erővel akarják magukhoz ragadni a földet és ennek minden javait és megmaradni azt minden áron. Vajon most a nem szelidek, az erősek, az erőszakosak, a földhöz kapaszkodók vagy a földet igénylők és követelők biztonságosan érezhették magukat ebben a mi mostani világunkban? Egyedül csak az érezheti magát szent paradoxáival e Földön is biztonságban, aki vállalta az Ur kezéből, hogy nem ad neki földet, csak magát és tüzés áldozatát. E pillanatban hadd mutassak rá előttetek arra, hogy mi helyt egyezre a nagy kérdés biztonsággy esztendő, jobbra fordulatú dühöregése után: kié a magyar föld? majd teljes erővel felrettek, hova lesz az a propaganda igen nagy részében?

— Áldjátok az Urat, hogy ti egy gyűlölet elindító, hogy titeket a szegénység papjává tett elénk, örögekkel együtt a mi Urunk, mert minden bűnünknek roskasztó súlya alatt is, itt szabad hitben és az ő Szentlélekének biztatására tudjuk és érezzük azt, hogy ebben minket megkülönböztetett az Ur.

— A sáros faluban, minden kényelemtől messzire és az előrehaladásnak mások részére olyan természetes fokozatos lehetőségétől és reményeitől is, a kis kurta kánonika porcion, amelyet minél kurtább, annál jobban irigyelnek tőlünk, ott nem lehet másképp élni, csak úgy, hogy az Ur az én örökségem és az ő tüzés áldozata. Amíg ez a tüz lobog addig szolgáink az örökségük, az ő szelid és engedelmes szolgáink, akik más örökségre nem vágnak, van örökségük és csak addig van ezen a Földön is. De lobogjon az Ur tüzés áldozata legelső sorban a ti szívetekben.

A püspök ezután lelekkeltől

kadó imát mondott: Könyörgünk Hozzá, hadd hordozza őket az a bizonyosság, amelyet semmiféle földi erőből legkevésbé magukból nem meríthetnek, hogy bár soha nincsenek készen, életük is Neked átadva, oltárodon egye, bármikor szívdod őket a szolgálatból haza, soha nem lesz egy sem csonka, hanem mindig egész. Könyörgünk, hadd tudják ők maguk, velünk együtt teljesen rád bízni. Abban a forgatagban, amely most készül elsodorni minden földi erőt, az egyházat is, hadd tudják arról bizonyosabban megragadni lelkünknek a bátorság és erős horgonyát. Segíts Uram, hogy tudjuk egymást a hitünk által kölcsönösen építeni és tudjunk egymásnak a szeretetben hárségesen szolgálni, hogy a Te papjaid és levélidő egy boldog esoda hatásaképpen e Földön éppen akkor érezhessék magukat legbiztonságosabban, amikor minden földi és emberi biztonság távoli csillagokra készül repülni innen. Könyörgünk, tedd bizonyossá életünkben és életükben: a sze-

Mit mondott Jókai a debreceni ifjúságnak harivan esztendővel ezelőtt

Hatvan évvel ezelőtt ünnepelte Debrecen közönsége a világhíres nagy magyar színművészek, Looorjány Rózának felszázados művészjubiléumát. Krescsanyi színigazgató tarsulata játszott a Csokonai Színházban. A disz-előadásra érkezett művésznő férje, Jókai Mór is elkísérte Debrecenbe. Shakespeare Coriolanus című drámájának Volmanina szerepét játszotta el Laborfalvy Róza tüneményes sikerrel. Az ország irodalmi és művészeti életének e két künagasló egyénisége a debreceni Csanak-család vendége volt s az előadás előtt a kollegiumi ifjúság faktylvas felvonulást rendezett tisztelőikre.

A véletlen folytán azon a télen minden napos volt az öngyilkosság Debrecenben. Különösen az ifjúság körében pusztított ez a veszély, mely apró kellemetlenség okából oltotta ki a fiatalok életét. A faktylvasmenet előtt két kollegiumi diák dobta el magától az életet, ami Jókai Móra is mely hatási gyakorolt. Az ifjúság a faktylvasmenet alkalmával a költő fejedelmét akarta hallani. Jókai Mór megjelent az ablakban és ragyogó beszédet intézett hozzájuk. Ez a beszéd hatvan év után is időszerű. Mélységes gondolatai a mai vérzivataros esztendőben is szívvelket üdítők. Jókaiából a lángszél és az évtizedekre előrelátó író fe-

Üzenetek a frontról

Kristóf Gyula örvezető rendeltetési helyéről értesíti szüleit, testvéreit és menyasszonyát, — hogy tábort postaszáma rövidesen megváltozik és addig se levelet, se csomagot ne küldjenek.

Seres István örmezter a K. 371 tábort postaszámról kéri Dajnicas János altisztet, hogy részére váltson hatósági erkölcsi bizonyítványt és küldje el feleségének Mátéfalvára.

Boda Miklós hadnagy rendeltetési helyéről értesíti hozzátartozóit, hogy február 15-én szabadságra hazaérkezik. Addig is szerető csókjait küldi.

Biró Gyula szakaszvezető az F. 856 tábort postaszámról üzeni hozzátartozóinak, ne lepődjenek meg, amiért hazaküldte csomagját Szerető csókjait küldi.

Kerek Imre szakaszvezető az F. 807 tábort postaszámról megnyugtató üzenetét küldi hozzátartozóinak és Közszegi Annuskának. Nemsokára szabadságra hazaérkezik.

Boross Edit vöröskereszttestvér rendeltetési helyéről megnyugtató üzenetét s szerető csókjait küldi hozzátartozóinak. Kéri az itthoniakat ne aggódjanak érte, mert hála Istennek a legjobb egészségben van és Valaki-nak, aki nagyon várja őt haza, a szeretet hullámhosszán küldi biztató üzenetét: Sebb lesz minden jobb lesz akkor meglásd, ha majd egyszer viszontlátjuk egymást!

Hidek öröklék a földet és boldogan gyönyörködnek nagy békeségben Jézusban és Jézusért.

Az új lelkészek közül Nagy Istvan mondott köszönetet a püspök elébe küldő beszédéért.

— Tudjuk — mondotta, — hogy most kezdődik az az idő, amikor már nem az iskolának, hanem az életnek nem a földi, hanem az örök életnek tanulunk. Ennek a tanulmányoknak végeztével nem a professzoraink, hanem az Isten fog minősíteni bennünket. Köszönjük tanáraink nagy fáradságát, önmaguk életféltés tanításunkra és további munkájukra Isten áldását kérjük.

Révész Imre püspök megáldotta az új lelkészeket, akikkel egyenként a bizottság minden tagja melegen kezelt szorított. Az új lelkészek a következők: Baráth István, Lajos Mihály, Lecl Ösy Albert, Nagy István, Török Ede, Török Imre Endre, Szaday Sándor, Zoltán Béla, Borbly Béla, Fehér Bertalan, Kövér László, Pankolay Barnabás, Szabó László, Pál Antal. A vizsgázók közül Zoltán Béla 18 hónapi harcéri szolgálat után néhány nappal ezelőtt érkezett meg a vizsgára.

Bornemisza Géza miniszter erdélyi útja

Kolozsvár, febr. 11. Bornemisza Géza iparügyi miniszter útban Kolozsvár felé pénteken reggel Egeresre érkezett. A fel-díszített pályaudvaron festői népviseletben felsorakozott Kalolászeg nepe is. Szász Ferenc dr. Kolozs vármegye alispánja és Rimanóczy Kálmán, az Erdélyi Magyar Iparosok Szövet-ségének elnöke udvozolta a minisztert, akit az egeresi iparte-lepek vezetősége reggelin látott vendégül.

Ezután Bornemisza Géza ipar-ügyi miniszter kíséretével meg-tekintette az egeresi ipartelepeket, majd résztvett a három ujonnan épült munkás- és tiszt-velőház ünnepélyes felavatá-sán.

Az egyházi szertartás után a miniszter néhány közvetlen szó-val mutatót rá az ünnepség je-lentőségére.

— Hálát adok Istennek — mondotta, — hogy erdélyi utam első állomásán ilyen lélekemelő ünnepségen vehettem részt. Jel-képet látok ebben a találkozás-ban. Alkalmam volt ennek a szép vidéknek gyáripari üzemeit megtekinteni. Ezekben a gyár-üzemekben a munka üneme lük-tet, itt pedig a munkának áldá-sát ünnepeljük.

— Magyar Testvéreim! A munkának és a munka megbe-csülésének ez a szterencsés osszszetaldokozása jelenti a mi ma-gyarságunknak a jövőjét, dol-gozzunk, hogy megvárthassuk ezt a földet és dolgozzunk azért, hogy mindenkit, aki becsule-ten végzi munkáját, teljesíti kö-telességét, ilyen szép hajlékkal, családi házzal jutalmazhassunk.

Az avatási ünnepség után Bornemisza Géza iparügyi minisz-ter folytatta útját Kolozsvárra.

Elzúllott leány barátaival álarcos rablótámadást kísérelt meg egy ékszerész ellen

Székelly Béla 70 éves órás és ékszerész budapesti Eszterházy-utcai lakására beállított két férfi azzal, hogy néhány napja órát vettek az ékszerésztől és valami baja lett s elhozhatják megjavítani.

Az ékszerész gyanútanul át-vette az órát és elismervényt akart írni róla, amikor az egyik férfi elkapta a nyakát és fojt-gatni kezdte, ki akarta tépni kezéből a pénztárcáját. A dulako-zás zajára Székelyné a szobába rohant, erre a másik támadó az asszonyt fejbevágta és le akarta tepeni.

A két öreg segítségért sikolto-zott, amit meghallott az utcán posztoló rendőr. A támadók is megriadtak és menekülni kezd-ték s a lépcsőn beleütköztek a

befelé tartó rendőerbe. Ez azonnal üldözésükre sietett s a ház lég-oltalmi pincéjében el is fogta őket. A pince sarkában két álarcos és riasztópisztolyt talált. A két támadót megbilincselve előállította a rendőrségre, ahol a vallomásuk során kiderült, hogy a rablótámadás értelmi szerzője Papp Irma nevű 22 éves elzúllott leány volt, aki régebben bejárónő volt az idős házaspárnál.

A zúllott leányt, aki az Esz-terházy utca környékén ólalko-dott, szintén elfogták és kiderült, hogy két héttel ezelőtt betört a tulajdon édesanyjának lakására és onnan ruhákat és zalogjegye-ket lopott el. A kihágatás után a rendőrség mindhármukat le-tartóztatta.

Leszállították a textilkereskedők haszonszázalékát

Feldolgozó ipar nem kaphat textiltárut kiskereskedőtől.

A hivatalos lap pénteki számá-ban megjelent rendelet szabá-lyozza a textilárúknak ruházati cikké való feldolgozását és a fel-dolgozott textiltárut forgalmát. E rendelet szerint az iparos és ke-reskedő ruházati cikké feldolgo-zás (konfekcionálás), vagy bér-munkában való feldolgoztatás céjából textiltárut kiskereskedőtől — kivéve a ruházati cikkek-nek megrendelésre, mértékszerin-ti készítésével foglalkozó iparosok-at — nem szerezhethet be és kis-kereskedő feldolgozó iparosnak textiltárut nem szolgáltatathat ki.

A feldolgozott textiltárut for-galombahozataláról a rendelet így intézkedik, hogy a textilt mé-terárut előállító gyárak és kézmű-ipari üzemek az általuk feldolgo-zott, vagy feldolgoztatott textilt-árut csak kiskereskedői textiltárut bevásárlási könyvvel ellátott textiltárutkiskereskedőnek szolgál-tathatják ki. A konfekcionáló iparosok a gyártól, vagy kézmű-ipari üzemtől beszerzett textilt-árut feldolgozott állapotban szin-tén csak kiskereskedői textiltárut-bevásárlási könyvvel ellátott kis-kereskedőnek, áruháznak és fo-gyasztónak adhatják el, míg a nagykereskedőtől beszerzett textiltárut feldolgozott állapotban kizárólag csak a fogyasztóknak adható el.

A textiltárutakat változatlan álla-potban forgalomba hozó kereske-dők és az azokat feldolgozó ipa-rosok által felszámítható árat a mostani rendezés során külön szabályozták.

A kereskedők által felszámít-ható legmagasabb nagy- és kis-kereskedői haszonkulcsokat a közelítási miniszternek 15000—1944 számú február 2-án kiadott rendelet tartalmazza. A rendelet az eladási áron és feltételeken kívül intézkedik a fogyasztói ár megjelöléséről is. A rendelet I sz. melléklete tartalmazza a textilt-árui nyersanyagok és különböző textiltárut kereskedelmi forgal-mában felszámítható legmagas-abb nagy- és kiskereskedői brut-tó haszonszázalékot. A haszon-százalékot a rendelet a legtöbb cikkknél leszállította. A rendelet

200 detektív a nagyvárosutcai gyilkos nyomában

Hirt adunk arról, hogy a bu-dapesti nagyvárosutcai gyilkosság tettesének büntarsát el-fogta a rendőrség egy fiatalkorú személyében. A büntárs elmon-dotta, hogy Csobán bement az ületbe, míg ő kint örködött. Amint belépett a váltoállító vas-sal nyomban hatalmasat ütött a tüzhely mellett álló Ferenczy Erzsébet fejére. Mikor a fiatalkorú belépett, Ferenczy Erzsébet már a földrezuhan és vergődött. Csobán bezárta az ajtót és rászólt társára:

— Gyere segíts. Közben kopogtatott az ajtón az aldozat sógornője. A villanyt eloltották és a gyilkos a még vergődő aldozat szájára szorítot-ta a kezét, nehogy zaj hallatszon ki.

— Nekem azt mondta Lajos, hogy nem kell segítenem, csak őrt kell állnom — mondotta a fiatalkorú.

Megállapították, hogy a gyilkosság után Csobán Lajos a fia-talkorut hazaküldte, ő maga taxiba ült és szórakozóhelyekre ment, nagy mulatozást csapott. A gyilkosi Budapestén 200 detek-tív üldözi, mert az a gyanú, hogy vidékről hamarosan visz-szér, talán már vissza is tért Budapestre.

II. számú melléklete meghatáro-za az egyégenként felszámítható legmagasabb haszon szegétet je. A felsorolt rendeletek alapján kiszámított legmagasabb árak a rendeletek közzététele után elő-állított, illetve beszerzett árök-nál a rendelet kihirdetése napján az ezelőtt beszerzett árúkra pe-dig általában február 21-én érvé-nyesítendő.

Dr Arany Sándor és dr Szabó Árpád előadása a debreceni szabadegyetemen

Nagyszámú közönség jelenlé-tében folyt le pénteken délután a Déri Múzeum dísztermében a Szabadegyetem előadóestje.

Ezzel dr. Arany Sándor erk. tanár és dr. Szabó Árpád egy. ny. rk. tanár tartott nagyjéteku előadást.

Az első előadó Arany Sándor dr. volt, aki a talajok rögszerke-zetéről beszélt. Az előadó a talaj-tani kutatások legújabb irányá-nak vizsgálati módszereit ismer-tette. A talaj likacsos rendszer s az élet az u. n. porusokban megy végbe, tehát ezeknek igen nagy jelentőséget kell tulajdoni-tanunk. A porusok három cso-portra oszlanak. Mindennemű talajművelésnek az a célja, hogy a rögszerkezet, lehetőleg hosz-szu ideig megőrizzük. Ha a rö-gszerkezet elromlik, vagy romla-nak indul, meszeséssel és trá-gyázzalal igyekezzünk a helyes szerkezetet megővni.

Utána dr. Szabó Árpád tartott előadást Euripidesről. Rámuta-tolt arra, hogy ez az örökéletű költő fedezte fel a dramaturgiát, ő vélte először színpadra a sze-remet, ő alkotott problémát a nőből. A kiváló előadó finom színekkel és igen élvezetes mó-don jellemezte a nagy görög tra-gikusnak örök érdemeit.

A közönség mindkét előadást élvezettel hallgatta végig és az előadókat lelkes ünnepelésben részesítette.

Adóbevallást, mérleget készít, könyvel
KÖNYVELESI SZAKIRODA
Beák Ferenc-utca 2. szám.
Telefon: 29 05.

SZÍNHÁZI MŰSOR:
Pénteken este: Szépanyám.
B) bérlet.
Szombaton délután: Angyalt vettem feleségül, Fülléres előadás.
Szombaton este: Szépanyám, A) bérlet.
Vasárnap délután: Marinka a táncosnő.
Vasárnap este: Szépanyám, Hétfőn este: Két Kapitány, Munkáselőadás.
Kedden este: Két Kapitány. — Munkás előadás.
Szerdán este: Szépanyám. — C) bérlet.

KAMARASZÍNHÁZBAN:
Hétfőn és kedden este: Halál tánc.

A Csokonai Színház titkársága disztelel fekérti az A, B és C bérleteket, hogy az esedékes utolsó bérletrezsziókat az elszámolás zavartalanul történjen az esedékes előadás napjaink előadás előtt, vagy a szünetekben a titkári irodákban sürgősen befizetni sziveskedjenek.

Szépanyám

Minden Zilahy premier elé kivételes érdeklődéssel tekintünk, mert ennek az istenáldotta nagy magyar tehetségnek rendkívüli mondanivalói vannak számunkra. Különös érdeklődésünk a Szépanyám című színmű előtt az eddigieknél is felfokozottabb volt, mert a nagynevű író e művét óriási fővárosi siker messze fölé helyezte az eddigi Zilahy-bemutatóknak. Feltevéseinkben nem csalatkoztunk, mert ezen a bemutatón valóban rendkívüli kaptunk. A Szépanyám című színmű színpadtechnikai szempontból eleven, színes, hangulatos alkotás a Zilahy Lajos formálását jellemző meglepő és megkapó fordulatokkal. A zsenialissal megrajzolt figurák lelki-struktúrája korokban lelki felépítésük indokoltaságát, hitelességét, a kitűnő szerepnek néhány szó, néhány jelentéktelennek látszó nuansz elegendő arra, hogy a kor levegőjét varázsolja elénk, azzal a csodálatos életet erővel, ami a hiánytalan elhitettség jelleget hat. Probléma felvetését határozottság jellemzi s határozott karakterizáló készséggel mintázott egyéniségek természet-szerűen forróítják át a légtér-től és teremtik meg a lenyűgöző feszültséget. Ezek mellett a kiváló tulajdonságok mellett megtaláljuk a gazdag invencióval és mélytűzi poézissal átszótt igazi költői emelkedettséget, a szinte atavisztikus magyarság helyzet érzést, magasra lendülő irodalmi szinten.

A kiváló színpadi mű nem mindennapi szinten mozgó rendezését Deésy Jenő látta el. Az egész előadás összecsiszoltasága tökéletesen illuziókeltő, egyensúlyo-

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Telefon 25-45. Igazgató B. Unger István
Előadások: d. u. fél 4, este: fél 7-kor

Szombaton délután filléres helyárrakkal

Angyalt vettem feleségül
remek mulatságos Vasary-vigjáték.

Szombaton este A) bérletben:

Szépanyám
Zilahy Lajos óriási sikerű színműve.

zottsága komoly művész elgondolás és kivitelezés jegyét hordja magán. A darab egyes képeinek merőben eltérő hangulathatásai töretlen egészé formálódnak s végeredményükben nagyszerűen egységbe foglalt az egész előadás.

A darab két női főszerepe két elentétes élet és világszemlélet kivitelezése. Moory Luczy a nemes asszonyiség fenkőit magaslátán álló nő típusát mintázza olyan gazdag alakító művészettel, — hogy szinte ott látjuk ragyogni feje fölött a glória fényét. Ellenkező típusú rajzolt Havadi Nagy Iona, Benne a francia forradalomban minden felsőbbrendűből kiábrándult s csak a mának élő nő alakja kél életre. A nagyvilági nő, aki valójában a mélységek ocsmányi hétköznapiságában minden morális értéket kidobott magából, ennek a kivételes képességű művésznőnek tökéletes játékában döbbenetes erővel hatott.

Badóczy István a tudomány-szomjas Párisba került magyar orvost mintázza. A forradalom megsejteti véle a tudományos élet fellendülésének mérhetetlen távlatait s gyarló emberi műveltségben szinte tudatára sem ébred, hogy elvesztí az emberi élet szükségzerű morális alapját. Badóczy István játéktípusa kifogástalan érzékeltetéssel állítja elénk a tudomány-szomj hevületében átforgalmazott orvos alakját. Károlyi István „kegyelmesből” minden tartózkodó magatartás ellenére kicsendül a melegen érző alanyiság s a nagy jellemeket igazoló nemes felsőbbrendűség. Deésy Jenő református szuperintendánsa egy darab megtévesztett magyar élet, az elevenítés művészi értékeivel. Márki Géza kapitánya délceg, fess, színeiben pedig imponálóan kedves. Fáskeri Mária Susannéja az élet realitásával hat, jól rajzolt elevenítés. Ujvárosi Kató helytállása kitűnő. Az epizódisták sorában Késmárki Kálmán, Csengeri Aladár, Szabó Sámu és Hortobágyi Arthur tökéletesen és művészi becsüt nyujt. Kúcsabár József, Formanek Rezső, D. Deereskel Juci, Arany Kató, Jelinek Gizi és Dóka János, tehetséggel egészítik ki a szereplők sorát.

Gáborjáni Szabó Kálmán és Félégyházy László kiállítás

Vasárnap este zárul a Déri Múzeum két termében rendezett kiállítás, ami komoly művészi élményt nyujtott azoknak, akik városunk képzőművészeti életét figyelik és értékelik azt az odaadó munkát, amit a Debrecenben élő és dolgozó két kiváló festő végez. A kiállítás nyitva: d. e. 10—2 ig. d. u. 4—6-ig.

A Francia Banktól elraboltak egymilliárd frankot

A clermont-fernandi pályaudvaron a Francia Bank speciális gépkocsiján, 40 leplombált zsákban egyenként 25 millió frank, tehát összesen egymilliárd frank új bankjegyet szállítottak, hogy Párisba továbbítsák. Mielőtt a bankjegyeket vonatba rakhatták volna, tíz fegyveres bandita letelepette a három tisztviselőt és a sofőrt és a bankjeggyel megrakott autótval elrobogtak.

A partizánok 2300 halottat veszítettek hat nap alatt a Balkán nyugai részén. Ugyanebben a térségben a németek 10 gránátvetőt, 50 gépfegyvert, többszáz géppisztolyt és fegyvert zsákmányoltak.

APOLLO
filmszínház

A nagy érdeklődésre való tekintettel továbbra is a

KALOTASZEGI MADONNA

Előadások: 3, 5 és 7 órákor, vasárnap d. e. 11 órákor is.

Felbérelt emberrel leüttette magát

Egy különös „rablóátadás” pénztárhány fedezésére

Balassagyarmat, febr. 11. A balassagyarmati kir. ügyészség előzetes letartóztatásba helyezte Schlezinger József banktisztviselőt és Schönfeld Miksa ügynököt. Schlezinger a balassagyarmati Közgazdasági Bank tisztviselője volt. A pénztárban hiánya volt, ezért felbérelte Schönfeld ügynököt hogy üsse le őt és rabolja el zsebéből a bankhelységnek és a pénztárnak a kulcsait, hogy rablás útjától kesse. Tzért Schönfeldnek átadott 11.000 pengőt.

A tervbevelt január 20-án este Schlezinger ki is sétált az Ipoly partjára, ahol Schönfeld egy fadoronnyal többször fejbe ütötte, mire Schlezinger eszméletét vesz-

tette. Amikor magához tért, bevánszorgott egy közeli házba. A házbeliek a mentőket hívták, akik kórházba szállították.

Kihallgatásán elő is adta a rablás meséjét, a detektívek azonban gyanusnak találták az esetet, keresztkérdések alá fogták, melyekbe Schlezinger teljesen belezavarodott és csakhamar beismerte, hogy ő bérelte fel Schönfeldet, hogy üsse le. A detektívek a nyomozás során a bankpénztár átvizsgálásakor 26100 pengő hiányt találtak. Csakhamar kézre került Schönfeld is, aki Schlezingerhez hasonlóan mondotta el az áltamados lefolyását. Mindkettőjüket előállították az ügyészségre.

A népies időjóslosokat legtöbb esetben a tudományos megfigyelések is alátámasztják

A népkutatók már hosszú évtizedekkel ezelőtt rájöttek arra, hogy a magyar nép kizárólag tapasztalatai alapján számtalan esetben tesz olyan megállapításokat, melyeket a tudomány a maga módszereivel alátámaszt.

„A nép filozófus, feltaláló, költő, szociológus egyszerre és meglátásában, ha kezdetleges alakban is, de úgyszólván minden tudomány jelentkezik” — állapította meg Jency István, a legnagyobb népkutatók egyike.

Sok tekintetben igaza van ennek a megállapításnak. Az alábbiak igazolják, hogy a nép megfigyeléseken alapuló tapasztalataival, melyet nemzedékről nemzedékre ad egy kicsit meteorológus is... Százai keringenek az időjárásról kapcsolódó népies mondásoknak, amint azt egyik tudósunk, Bacsó Nándor is megállapította.

Kel a pacsirta, utána sokáig fog hallgatni.”

A nép szerint a medve ezen a napon téli álmából felébredve, barlangjából kijön és ha napos időt találva megiátja árnyékát, visszabíjjik, mert tudja, hogy még hosszú lesz a tél. Érdekes, hogy itt a néphittel szinte teljesen azonos a meteorológusoknak a pontos időjárási feljegyzések alapján lesújt megállapítása, az esetek nagyrésztben bekövetkezik az, hogyha nyhe a január vége, vagy február eleje, úgy február vége és március eleje hideg szokott lenni, mert a téli időjárásban jelentkező szakaszszerűségnek ez a törvényszerűsége. A szakasz időtartama kb. 60 nap, a meleg és a hideg időszakot kb 30 nap választja el egymástól, a február eleji enyhéséget tehát márciusi hideg követi. Meg van ez a szakaszszerűség a tél egész időjárásában, a nép is többet észre vett belőle, mert jónéhány mondással előző erre.

— Ha Márton napkor (nov. 11) a lúd jégen áll, karácsonykor híg latyokban botorkál.

Ha Vízkeresztkor olvad, korán tavaszodik... mert a szabály szerint, ha a január eleje meleg, március eleje is ugyanolyan lesz.

Február 24-re, Mátyás napjára is van egy mondás:

„Jeget tör, ha talál, ha nem talál, csinál”, jégtörő Mátyásnak is mondja a nép.

Hasonló az időjárási szakasz törvényszerűsége nyujt alapot az ismert mondásoknak:

„Sándor, József, Benedek, zsák-kal hozzák a meleget”. Ezek a napok március 18, 19, 21 napjára esnek.

A fagyos szentek: Pongrác, Szervác, Bonifác és Orbán napjaihoz, május 12, 13, 14 és 25-éhez fűződő néphit hasonlóan komoly tapasztalatokon nyugszik, mert májusnak főleg első felében majd nem minden évben valóban erős hőmérsékleti visszaesés mutatkozik. A májusi fagyok fellépése egész Közép-Európa éghajlatának jellemző vonása. A tavasz folyamán ugyanis a hőemelkedés nem folytonos, hanem benne időnként visszaesések mutatkoznak.

A június 8-iki Medárd napja egyike azoknak, amelyeket a gazda erősen figyel. „Ha Medárd napján esik, negyven napig tart az eső egyfolytában” — mondja. Ennek a mondásnak a mélyén is rejtezik igazság, de természetesen a valóságos értelmet ki kell belőle hámozni. Alapja az, hogy június nálunk az év legesősebb hónapja. Néha az esős idő eltart egész hónapban, sőt átnyúlik június elejéig, amikor rendszerint bekövetkezik a szárazság. A meteorológia tudományos meg-

figyelésére, valamint az állattenyésztés támogatására s az állattenyésztés, valamint a külfelelő való értékesítés fejlesztésére irányuló intézkedést csak úgy vezetnek sikerre, ha az állattenyésztésről és az állattenyésztés viszonyairól pontos és megbízható adatok állanak rendelkezésre.

— A partizánok 2300 halottat veszítettek hat nap alatt a Balkán nyugai részén. Ugyanebben a térségben a németek 10 gránátvetőt, 50 gépfegyvert, többszáz géppisztolyt és fegyvert zsákmányoltak.

HUNGARIA
filmszínház

4 és fél 7 órákor a csodálatos színes film-költemény:

Münchhausen

Főszereplők: Hans Albers, Brigitte Horney, Ferdinand Marian, Leo Slezak és Ilse Werner.

METEOR
mozgó

Csak felnőtteknek 5 és 7 órákor utójjára a rendkívül kényelmes témájú, gyönyörű „Silja” c. Nobel-díjas regény filmen:

Egy csók az élet

Holnapról: Leányintézet hősei
Bravurfilm.

világításába a Medárdhoz fűződő néphit az úgynevezett európai monszun-esők tényéhez fűződik.

Apáról fiúra nemzedékről nemzedékre szállanak ezek a tapasztalatokon alapuló mondások, melyek kiegészülnek az időjárásra vonatkozó megfigyelésekkel. Például: „Ha szokatiannál erősebben csipnek a legyek eső lesz...” Ugyanezt állapítják meg, ha a romfi a porban fürdik a levelel béka szokatlanul erősen brekek, a macska sokat mosdik, a házi állatok nyugtalanabbak. Az emberi test főleg a beteg részek megérik az időváltozást. Eső előtt a réti löhere felegyenesedik, az esős peremér becsukódik... A hajnal esőre azt mondják: korai vendég hamar odább áll... „Ha este élénk piros az égálja, tudják, hogy szél lesz másnap. A legtöbb népies szabály azonban az egyes napokhoz fűződik...

Meghalt íj. Abrányi Emil

Művészi körökben osztatlan megrendüléssel fogadták íj. Abrányi Emil, a fiatal karmester és zeneszerző halálát. Abrányi Emil csütörtökön hajnalban a Boros-klinikán váratlanul elhunyt. Még két hetet ezelőtt vezényelt. Aztán hirtelen ágyának dől s igen súlyos tüdőgyulladás-sal szállították a klinikára. A tüdőfolyamathoz szövődőmeny járult és ezt követte a halál. Íj. Abrányi Emil ismert, tehetséges és szeretetben álló tagja volt a magyar zenei életnek. Fiatalon bejárta egész Európát, majd mikor letelepedett Budapesten, átvette az Elektromos Művek zenekarának vezetését. Több önálló zenekari művet írt, hosszabb hatlették az Opera is elfogadta előadásra.

HIRDETÉMNY

az évenkénti tavaszi használatosze-rásvégrehajtása tárgyában.

A használatosze-rásvégrehajtás nevezetesen a szarvasmarha (bivaly is, lő, sertés, juh, szarvas, őszvér és kecske össze-írta faj kor és ivar szerint a m. kir. földművelésügyi miniszter úr rendelkezése folytán a tolvó évben is folyamatosan tette. Felhívom a város érdekeit közönségét, hogy az összeírást végző városi alkalmazottakat feladatuk teljesítésében saját érdekében is megelégedően támogassák és a kivánt adatokat szolgáltatassák. Különösen pontos adatokat szolgáltatassanak az ingatlan területéről (az ingatlan egész területét, holdakban és ebből szántó, legelő és rét terület).

A legelőre kihajtanó állatok számát is be kell mondani és pedig külön a felnőtő állatok, valamint marhánál és lónál az egy éven aluli, sertésnél, juhnál és kecskénél a fél éven aluli állatok számát.

A mehekre vonatkozóan a méhecsaládok számrát (kasban vagy kaptárban) és a méz és viasz mennyiségét is be kell mondani.

Minden tanyánál, udvarról állítanak ki összeírást megadó akkori is, ha a tanyában, udvarban senkinek semmiféle összeírástól állata nincsen. Egy tanyáról, udvarról annyi összeírást kell állítatni ki ahány állattulajdonosnak van a tanyában, udvarban állata. Ha egy tanyában olyan állatok is vannak, amelyeknek az állandó tartási helye más tanyában, udvarban van — ezekről összeírást lapot kell kiállítani és azon a megfelelő rovatban meg kell jelölni az állandó tartási helyet is.

Az összeírási ívet az állattulajdonosnak, vagy megbízottjának alá kell írni és egyben igazolnia kell, hogy az összeírási adatok helyesek.

A fentiekre azzal hívom fel az érdekelteket figyelmet, hogy az összeírást gyorsabb lebonyolítás érdekében az állattulajdonosok előre készítsenek megjelölt jegyzéket és az összeírást végző hatóságok közönségnek adják át. Illetve távollétküben megbízottjaikkal adassák át.

Ez az összeírást nem szolgál adókövetés céljára hanem az kizárólag az állattenyésztéssel foglalkozó gazdák közönség érdekében történik mert a közös (köz) legelők kiegészítésére az államnak a tenyészállatok beszerzésére (megszerzésére), valamint az állattenyésztés támogatására s az állattenyésztés, valamint a külfelelő való értékesítés fejlesztésére irányuló intézkedést csak úgy vezetnek sikerre, ha az állattenyésztésről és az állattenyésztés viszonyairól pontos és megbízható adatok állanak rendelkezésre.

VIGSZÍNHÁZ
mozgó

Ma 3, 5 és 7 órákor a legvidámabb és legszórakoztatóbb magyar film:

Éjjeli zene

Főszereplők: Sárdy, Kelemen Eva, Bilcsi.

és
k
d
ó
an
ja
bá
to
ne
ve
sz
ka
ah
tel
kö
ár
ret
no
sz
cs
ór
tal
b
a
a
su
em
ho
ny
rai
jel
ny
töl
pó
lé
pít
ra
re
EY
in
Ha
m
11
do
sol
tel
sz
gy
eg
me
er
m
tár
bo
dij
dal
ho
ha
lto
ten
sen
Az
nal
pó
lto
ga
sz
zá
v
v
rój
de
m
ma
sk
ter
ka

Élete kockázatásával mentett meg robbanóanyaggal játszó gyermekeket egy derék magyar levente

A magyar leventék áldozatkész-ségének és minden körülmények közötti lélekjelenlétének szép példáját láthatjuk az alábbi esetben.

November 25-én Békésesabán játszó gyermekek robbanóanyagot találtak. A gyermekek já szadozni kezdtek vele, úgyhogy bármelyik pillanatban felrobbanhattott volna.

Az utolsó pillanatban érkezett a helyszínre Dézsi Imre gyulai levente, aki rögtön felismerte a veszélyt. A robbanóanyag élete kockázatával a já szók kezéből kikapta és egy közeli gödörbe dobta, ahol az fel is robbant. Nyilvánvaló tehát, hogy ha a levente bátor közbelépése nem teszi a gránátot ártalmatlanná, akkor súlyos szerencsétlenség is jörénhetett volna.

Vitéz Bély Alajos, az ifjúság nevelésének és testnevelésének országos vezetője a leventét bátor cselekedete elismeréséül egy karórával és mozgalmi jelvényvel jutalmazta meg, egyidejűleg felváltva személyesen is megdicsérette a derék magyar fiút, hogy példát mutató nemcsak leventebajtársainak, hanem minden magyar embernek is bizonyosságul annak, hogy a levente-eszmények és értékek benne komoly valósággá ér-

tek és válságos pillanatokban is biztosan irányították tetteit.

Levelet alább közöljük:

Kedves Barátom, Levente Fiam! Örömmel és büszkeséggel értesültem arról a bátor és nemes cselekedetről, amellyel egy robbanóanyaggal játszó gyermekeket mentettél meg.

Midőn ezért megdicsérek, kívánom, hogy szolgáljon ez buzdítóul szépen induló pályafutásod további útjain és okulásai arra, hogy még a felelősséget vállaló merész és határozott cselekvés mindig meg hozza a sikert, addig a tétovázásnak, habozásnak az eredménytelenség mellett mind magunk, mind a ránk bízottak rendszert kárát láják.

Hogy erre mindig emlékezz, mellékelten küldök neked egy karórát, mely mindenkor figyelmeztessen arra, hogy a mindennapi való hű kötelességteljesítés ön-magában hordja az elismerést és megbecsülést.

Kedves Fiam, a szebb magyar jövőben boldogulást kívánva, szeretettel üdvözlöl: vitéz Bély Alajos vezérére.

A leventének a magas helyről jövő ki üntetés február 6-án Békésesabán ünnepélyes keretek között adták az országzászló előtt.

A debreceni kollégiumi ifjúság telepeseinek élete az egykés Baranyában

Dr. vitéz Horváth István, Baranyamegyei alispánja érdekes jelentésben mutatta be a baranyai telepesek életét, akik között több községben nagyszámú csoportot alkotnak a debreceni kollégiumi ifjúság emlékeztetés telepítési akciója során az egykés baranyai falvakban elhelyezett debreceni, hajdúsági és szabócsi sokgyermekes családok.

Az elhagyott, kiszajított és megvásárolt baranyai foltokra Hajdú és Szabolcs megyék homokjáról és Zala köveiről eddig 1100 telepese vándorolt. A családok létszáma átlagban 10 fő igen sok telepelyen 20-50 iskolakötelest szaporított a tanulók száma. A telepesek házatája gyermekszünettel hangos az egykés Baranyában. A sok gyermek miatt több községben új tanteret kellett beállítani, a kultusz-miniszter Vidék- és Úszókpusz-tán már az ideit tanévre új iskolát állított fel.

Az állam szívesen fogadta az izmoskezü, sokgyermekes telepeseket. Egymásután épített az új családi házakat, vagy korszerűsítte a régebbieket, istállókat emelt, állatot, szerszámot, pénzt, vetőmagot, földet juttat. Így menti meg az állam az elsodort baranyai falvakat és az elsodort embereket akik minden módot megkapnak ahhoz, hogy önállóan gazdálkodhassanak és mielőbb életforrássá váljanak. Köz-el két és félezer holdon mintegy 100 család gazdálkodik önállóan, néhány család még a Közléti Szövetkezet házi kezelésében hasznosítsa munkáját. Ezeket a helyeket is hamarosan önállósítják a telepeseket, akik megbecsülést és szeretettel gondolják az édes anyaföldet. Mostohább körülmények között is, máris megközelítik eredményeikkel a birtokos gazdákat.

Kihágási tárgyalás, melyen bebizonnyították, hogy négy hónap alatt meg lehet inni 900 liter bort

Jövedéki kihágás címen indult eljárás Busi A. debreceni gazdálkodó ellen, akit azzal vádoltak hogy borforgasztási adóra saját használatra bejelentett, hazaszállított 900 liter borából mikor ellenőrizték néhány hónap múlva, semmit nem találtak pincéjében. Az ellenőrzés azt találta gyanús-nak, hogy októberi bejelentéséből a februári ellenőrzésig a 900 liter bort nem használhatta el a gazdálkodó és családja, hanem feltételezték, hogy azt eladták, ezért tettek ellene jövedéki kihágás gyanúja címen feljelentést.

Az ügyben dr. Erdélyi Gábor vizsgálóbíró, a jövedéki ügyek bíróját tartott tárgyalást Busi András kihallgatása során elmondotta, hogy ő, nagy borforgasztó, aki naponta 3-4 liter bort is el-

szokott használni. Családtagjai sem vetik meg a jöfélé homoki bort, de azonfelül is lakodalom, névnap és sertésvágás is fordul elő a négy hónapon belül és csak magán a lakodalmon megittak 300 liter bort, a sertésvágás alkalmával pedig 60 litert.

A tárgyalás során dr. Erdélyi Gábor vizsgálóbíró bebizonnyított-nak látta, hogy a 900 liter bort valóban Busi András és családja fogyasztották el és miután a vádolt-nak azt a kijelentését, hogy közben lakodalom és más családi események is előfordultak, melyek szintén jelentősebb borforgasztással jártak, a tanúk is alá támasztották vallomásukat, Busi András felmentette a jövedéki kihágás vádjától

a földön fekvő önvédelemből kést rántott és egyik támadóját karján megszurta. Ugyanakkor egy másik hátulról nyakába ugrott, mire ezzel szemben is kénytelen volt kést használni. A támadó a szúrás után felordított, a társaság többi tagja is észbe kapott és elmenekült.

Varga József ezután a rendőrségre ment, ahol megfette a feljelentést támadói ellen. A rendőrségről a detektív mentek ki a Nyugati utcába, ahol azonban egyik megszurtt embert sem talál-ták. Ugyúgy hazáig meg sem

Leszúrta önvédelemből két támadóját, de a sérülteket nem lehetett megtalálni

Öttagú ittas társaság garázdálkodása a Nyugati utcán
Varga József Hangya-alkalmazott, Arany János utca 9. sz. alatti lakos az estét egyik vendéglőben társaságban töltötte, mikor öttagú ittas társaság rátámadt. A társaság egyik tagja az öklével az arcába csapott, másik lerántotta a földre, Varga hogy a karázza társaságtól meneküljön,

DEBRECZEN 5 OLDAL 1944 II. 12.

álltak és tudva, hogy ők követtek el bűncselekményt, a kézzírásokat házilag kezeltek, nehogy kitudódjon az éjszakai támadás.

Nyári Egyetem

Már hírt adtunk arról, hogy a Nyári Egyetem Igazgatótanácsa megtartotta ülését, melyen elhatározta, hogy a Nyári Egyetem szokásos tanfolyamait ebben az évben is megrendezi. Tizenhét esztendő alatt megmutatta a nagyjelentőségű kulturális szervezet életképességét és azt, hogy milyen fontos szerepe van a magyarság külföldön való megismertetésében. Emellett azonban más feladat is hárult a debreceni Nyári Egyetemre, amelyet tökéletesen el is végzett. A magyarságtudomány eddig elért eredményeit a legszélesebb körben terjesztette el Magyarországon s a külföldiek figyelmét felhívta az igazi magyar értékekre.

Az a töretlen erő, amellyel 17 éven keresztül végezte munkáját, a 18. év tanfolyamainak megrendezésében is működésbe lép, és komoly célkitűzéssel készíti a vezetőség ezévi tervét. Nagyon sok külföldi érdeklődő levele érkezik napoként a titkárságra, melyben nemcsak elismerés, hanem a tovább folytatásra való biztatás is benne van. A háború 5. esztendejében természetesen a Nyári Egyetem nem várhat olyan nagyszámú idegen jelentkezőt, mint más években, éppen ezért a vezetőség elhatározta, hogy az eddig is bevált hagyomány alapján a magyarság tudomány s a tudomány ismeretek hídját. Az elmúlt nyáron félezernél nagyobb számú belföldi hallgatója meg is mutat-ta, hogy melyik az a cél, amely felé törné kell a Nyári Egyetemnek. Ezeket a célokat, elveket és elgondolásokat figyelembevéve határozta el a vezetőség, hogy ebben az évben újból bemutassa hallgatóinak a magyarságtudomány jelenlegi helyzetét, a legszakavatottabb tudósok előadásában. Emellett az is célja, hogy hallgatóinak az egyes szaktudományokban elért eredményeket világos előadásban tárja szeméi elé.

E kettős, de egycélú munka mellett kiemelendő az a fontos terv, mellyel a debreceni Nyári Egyetem, éppen Debrecen és környékének tudományos megismérésére tervezett előadásokban föl-tárja ennek a tájnak múltját és jelenét s ráirányítja a mai kérdésekre az érdeklődők figyelmét, sőt az egész Tiszántúl megismérésére vonatkozó előadások fog-jak kiegészíteni azt már előre is különösen értékesnek mutató tervet, amelyet a Nyári Egyetem ebben az évben kíván végrehajtani.

Magyar problémák tanulmányozása teszi szükségessé azt is, hogy a Nyári Egyetem az eddigi tanfolyamokhoz hasonlóan ebben az évben is különböző tanfolyamokat rendezzenek.

Ebben az évben a magyar nyelv- és középiskolák tanárai számára fog továbbképző tanfolyamot rendezni, mely nemcsak a magyar nyelv és irodalom legújabb problémáit veszi vizsgálat alá, hanem Szinyei Merse Jenő vallás és közoktatás-ügy miniszter célkitűzései szerint a magyarságtudomány eddig elért eredményeinek a középiskolában való értékesítését fogja be- leépíteni a magyar kultúrát, izlést és öntudatot nevelő tanárokon keresztül a jövő generációjába.

Tanfolyamot tervez a Nyári Egyetem délvideki tanítók, tanárok és kultúrregyesületi vezetők számára, melyen a visszatért Dél-vidék szellemi vezetői az egész magyarság kulturális értékeivel és a magyar élet mai helyzetével ismerkedhetnek meg a legkiválóbb előadók irányítása mellett.

Ha végig tekintünk ezen a komoly terven, azonnal látjuk ennek fontosságát. Legnagyobb megbecsüléssel adozunk a Nyári Egyetem vezetőségének, hogy a háború 5. esztendejében töretlen erővel, hittel és magyar kitartással halad az ezévi 18 évvel kitűzött céljainak előlépés felé.

Jó emberek

1. FERI BACSI

Tanár volt. A legkedvesebb tanárom.

Lehe, hogy pedagógiai szempontból talán nem volt az eszményképe a szakférfiúnak, de hogy emberileg a legkülönb, a legjóságosabb lélek volt, akit valaha ismertem, arra még ma is szent hitet teszek.

Feri bácsinál egész egyszerűen nem lehetett megbukni.

Azt kérdezte az embertől:

— Mondd csak, fiam: mikor uralkodik Kis Pipin?

Az ember hallgatott.

Mire Feri bácsi azt mondta: — Hát ha nem tudod pontosan, mond meg úgy körülbelül.

Erre az ember szintén hallgatott. Akkor Feri bácsi rosszalón vonta össze a szemöldökét és a tőle telhető legnagyobb szigorral szólta rá az ember környezetére, mondván:

— Ne sugjatos neki! Azért van ez a szegény gyerek úgy megzavarodva, mert mindenfelől a fülibe kajdászok! Te meg ide hallgass, fiam. Holnapra megtanulod ezt a Kis Pipint, elgyőzz a lakásomra, felmondod.

És az ember megtanulta, elment. Uzsonnát kapott, kávét, kuglófot, aztán Feri bácsi irtó érdekes könyveket mutatott, meg régi pénzeket. Kis Pipinről egy árva szót se szólt. csak adott útravalónak egy szép, sajátérmésű piros almát és hazaküldte az embert.

Hát ilyen áldott, ilyen egész páratlan jószág volt ez a Feri bácsi.

Egyébként nagy vadász volt. Néha azzal telt el az egész történelemóra, hogy különböző vadász-kalandokat mesélt. Elmondta: milyen nagyszerű, izgalmas érzés az amikor a vadász megpillantja a barázda közt lapuló nyúl fülét, hogy hengerbucskázik aztán a nyúl, ha a puskás futás közben tarkón találja és hogy sír az őzike, ha szerencsétlenségére olyan lövést kapott, amely nem végez vele azonnal.

Feri bácsi negyvenkilenc özet ölt már meg életében és több mint ötszáz nyulat. De egyébként a legjobb, legangyalibb ember volt az egész világon.

2. ANNA NÉNI

Feri bácsi felesége volt. És ha Feri bácsi angyal volt, akkor Anna néni örangyal.

Ő volt az egyetlen, aki előtt Feri bácsi egy hangot se mert kinyögni vadászatról, mert Anna néni imádta az állatokat. Sebzett szárnyú madarakat költözött, vadidegen kóbor kutyáknak esontot, meg pacajt veti a mézárósnál, baromfit nem nevelt, mert aztán nem lett volna lelke az ismerős, szívés-

hez nőti kedvenceket levágni, új-évi malacot pedig soha nem evett, mert azt mondta: minden falatnál arra az ártatlan, fiatal életére kell neki gondolni.

Színházban csak bohózatot nézte meg, mert a legkisebb drámai helyzet, vagy fordulat betekre fel-izgatta, regényben mindig az utolsó oldalt nézte meg először és ha nem lett végül is mindenki boldog, akkor vagy nem olvasta el a könyvet, vagy ha tévedésből mégis elolvasta, akkor első mérgében goromba levelet írt a szerzőnek, de soha nem küldte el neki.

Anna néni az egész város imádtá. Kivéve a háztartási alkalmazottait, akiknek csak minden második vasárnap adott kimenőt, délután háromtól hatig és ha egy bögrét elörtek, azt levonta a fizetésükből.

3. FERIKE

Nyolcéves volt. Feri bácsi és Anna néni fia.

Olyan fantasztikusan jó gyerek volt, hogy még a többi gyerekek is szerették. Pedig nem volt könnyű szeretni. Mert nekünk, többi gyerekeknek mindig azt mondták, hogy ő róla vegyünk példát, mert ő ilyen, meg olyan, meg amolyan és az efajta mintagyereket mi nem-minták rettenetesen utálni szoktuk.

De Ferike kivétel volt. A legjobb pajtás a világon. Csak egy szót kellett szólni, idead a tízóráiját, a csúzlíját, a számanpeldáját, leírni, a legostobább tréfáért se haragudott és ő volt köztünk a legerősebb, mégse nyúlt egy ujjal se, de soha, senkire.

Egyszer elvittek a cirkuszba. A cirkusz aznap szerepelt először a városunkban és Ferike rögtön a legelső előadásra vittek el, valami nagy-nagy jószágért, jutalmul és ez nagyon szép jutalom volt, mert a cirkuszban igazán egész kivételes dolgot csináltak: egy igazi, eleven embert lőttek ki, ágyúból.

Ferike oszilgó szemmel, izgalmától nedves tenyérrel várta ezt a produkciót. Aztán, a kilövés után, meglehetősen furcsán és elgondolkozva nézett maga elé.

— Na, Ferike — kérdezte az apja —, hogy tetszett?

— Hát... elég jó volt — válaszolta Ferike halkán.

— Csak elég jó? — foggatta az apja. — Nem így képzelted?

— Nem egészen.

— Hanem? Hogy? Mit vártál?

— Én semmi! — sóhajtott Ferike szinte bánatosan. — De egyszer olvastam egy Varne-könyvet, amiben lazadó hindukak löttek ki ágyúból és azok darabokra szakadtak.

Zágon István.

Szállítómunkás és kocsis fosztogatták a csomagokat — a debreceni törvényszék egyévi börtönbüntetésre ítélte őket

T. Kovács Sándor és U. Kovács János szállítási vállalat munkása és kocsis lopás bűntettével vádolva került a debreceni törvényszék Trásy András tanácselnök elé. A vádirat szerint a két Kovács az általuk szállított börtöndöket, csomagokat több esetben megdézsmálták. Így 1943 szeptember 18-án Timkó Klára orvosnő utazótáskáját feltörték és abból 600 pengő értékű ruhaneműt és fehérneműt loptak. Három nap múlva Molnár Béla joghallgató csomagját bontották fel hasonló módon és az utazókocsiból egy zakót loptak el. Az ilyen módon szerzett ruhaneműket orgazdájuknak adták el, a pénzt pedig elmulatták.

A tanúk kihallgatása után, dr. Csiki Mészáros Tibor kir. ügyész vádbeszéde és a védőbeszéd után a törvényszék bűnösnek mondta ki a két Kovácsot lopás bűntettében és ezért őket 1-1 évi börtönbüntetésre ítélte. A kir. ügyész súlyosbításért, a védő enyhítésért fellebbezett.

Ma „Hargitaváralja” kultúrdelutánja

Dr. Makkai Sándor professzor a szórványkérdésről tart előadást

Hargitaváralja jelképes székely község előjárósága a Déri-múzeum előadótermében ma délután 5 órakor kezdődő kultúrdelutánjára és ezzel kapcsolatosan tartandó tanácsülésére minden igaz barátját a nyafaságos szeretettel meghívja és várja.

Műsor: Székely fohász. Énekli a közönség. Elnöki megnyitó: mond: Dr. Fazakas Sándor egyetem tanár, községi főbíró. a) Farkas Ferenc: Zúg az erdő; b) Halmos László: Virág énekek. Enekli a ref. tanítóképző énekkara. Karvezető: Csenky Imre. Szórványkérdésről előadást tart: Dr. Makkai Sándor egyetemi tanár. a) Kodály: Zöld erdőben; b) Székely ballada és népdalok. Enekli a Svetits tanítóképző énekkara. Karvezető: Vereb M. Auróra nővér. Vitéz dr. Gyergyófalvi Gerőffy Géza alezredes költeményei. Zárszó: mond: Németh Bertalan községi bíró.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

FEBRUAR 12. SZOMBAT Magyar: Sajó. Protestáns: Lidia. Rom. kat.: 7. szervita alap. Napkelte: 7.12. Napnyugta: 17.17. Holdkelte: 20.32. Holdnyugta: 8.49.

GYÓGYSZERTÁRAK éjjeli szolgálatáért február 12-én reggel 8-tól február 13-án reggel 8-ig: MECVALTO Piac-utca 18. telefon: 14.69. MURA-P. a.u. 72. telefon: 30.35. BOCSKAI Cegléd-utca 22. telefon: 31.39. CSOKONAI Mester utca 43. telefon: 10-15. szám. ÁRPAD FEJDELEM Jánosy-u. 44. telefonhívó 30-27.

Téli hajnal

Valahol dűrván esenget a vekker, Valaki motyog, de mégis fekel...

Gyufát gyújt és csavár a lámpán, Majd ráhajol és rágyújt a lángján.

Cipője nehéz a tegnapi sártól, De azért fűzi és közben szipákol.

Hacukáját így lassan felszedi, S lábát lomhán lépésre emeli.

A lépesőn feljön, nézi az eget, S beszív egy jó mély lélegzetet.

Aztán nekivág, mint tette máskor, S árván marad a pinegádor... Polgár Gyula.

Vasárnapi istentisztelet a ref. templomban... Vasárnapi istentisztelet: Bank 10 ó. Díszegyház du. 5 ó. Udvarhelyi György: Piac de. fel 11 ó. Mézes-hegy ut. 3 ó. Molnár Gyula II. Szepes de. 10 ó. Vitéz Szabó Endre. Vedres du. 10 ó. és Kunpálalma de. de. 11 ó. Rápolthi Koppallag de. 9 ó. Vitéz Alföldy Ernő. Dombostanya 1 ó. Nagy Sándor. Eber de. 10 ó. Molnár Gyula II. Halás de. 9 ó. Allógy de. 11 ó. és Pipó-hegy u. 2 ó. László L. Elek. Gyermek-istentisztelet: Egyetemi templom de. fel 9 ó. Szencs. László. Homokkert de. 9 ó. Banyay Zoltán. Augustus szanatórium de. fel 11 ó. Konez L. Zoltán. Levente-istentisztelet: Nagytemplom de. fel 12 ó. Tamás Ferenc.

Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor középiskolások istentisztelete... Pr. J. Kál. Dövez Tivadar. D. 10 órakor esete 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál dr. Pass László.

Révész Imre püspök a jövő héten nem lesz Debrecenben. A püspök vasárnap Budapestre uazik és az egész héten át tartó konvenció ülésében vesz részt.

Ezüstkalászos gazdák lesznek a szepesi ONCSA juttatottak. Erlekes záróvizsgálatot tartanak vasárnap délelőtt a Szepesen. A teli gazdasági tanfolyam hallgatói vizsgáznak, akiknek jórésze az ONCSA juttatottakból kerül ki. A vizsgára miniszteri biztos érkezik le. Lé. vai Imre gazdaköri elnök tart megnyitó beszédet, Gellért József tanfolyamhallgató „Mi szükséges a gazdálkodáshoz” címmel tart előadást. „Szükséges-e a tarlóhántás” címmel Németi István tanfolyamhallgató vitabevezető előadást tart, Leiter Fülöp tanfolyamhallgató a trágyakezelésről beszél. Szavaltatok, népdalok éleltik a vizsgát, melynek végén bizonyítványokat osztanak ki és az ezüstkalászosokat tüzik fel a végzet gazdák mellé. A vizsgát a miniszteri biztos zárja be. Aki ki akar menni, reggel a 9-10-es nagylejtő vonaton is. Odautazhat, az állomásról lóré viszi be a vendégeket.

Ittasan bement aludni más istállójába, a tulajdonos úgy fejbeverte, hogy másnap meghalt a debreceni klinikán

Hajdúnánásról súlyos fejsérüléssel, eszméletlen állapotban beszállították a debreceni sebészeti klinikára Horváth Mihály 33 éves gépkezelőt, akit vérbefagyva találtak meg Hajdúnánás határában egyik árokban.

A klinikán minden elkövettek a súlyosan sérült férfi megmentésére, azonban olyan nagy volt a vérvesztése, hogy nem lehetett rajta segíteni és néhány órával beszállítása után meghalt.

A debreceni rendőrség többször kísérletet tett, hogy halála előtt kihallgassák Horváth Mihályt, ez azonban nem volt lehetséges, mert egy pillanatra sem nyerte vissza eszméletét.

A rendőrség jelentésére a hajdúnánási csendőrség megindította az ügyben a nyomozást. Megállapították, hogy Horváth előző este az egyik kocsmában volt és ott hosszabb ideig italozott. Utána haza akart menni, de útközben elálmósodott és betért egy idegen istállóba ittas állapotban. A tanya tulajdonosa ott talált rá az alvó emberre és mivel valószínűleg azt gondolta, hogy rossz szándékkal húzódt meg ott, bottal fejbeverte, majd kilökte az árokba, ahol nem sokára eszméletlenül, vérbefagyva találták meg.

A hajdúnánási csendőrség folytatja a nyomozást az ügyben és az embertelen tanyatulajdonos őrizetbevétele várható.

Felemelték az önvédelmi kiképzés térítési díját. A hivatalos lap közli a honvédelmi miniszter rendeletét az önvédelmi kiképzés térítési díjának felemelése és az önvédelmi szervezet oktatói segédlettel való ellátása tárgyában.

A rendelet szerint a ház, illetve házcsoport légoltalmi őrségparancsnokok és parancsnokhelyettesek alkiképzéséért, valamint az oktatási segédletekért személyenként járó pénz összegét 4 pengőben állapítja meg. A segédlet árát a kiképzési költségterítés kifizetésére kötelezett személyeknek kell megteríteni. A segédlet beszerzését és kiosztását a Légoltalmi Liga csoportjai útján kell végrehajtani.

Tizenháromezer pengőt sikkasztott egy 17 éves nyomdai alkalmazott Szombathelyen. A fiú olyan ügyesen követte el az elszállomosságait, hogy hosszú időn senki sem gyanakodott rá. A pénzt egy cigányleányra szórta el és mikor látta, hogy sikkasztása nem maradt titokban, öngyilkosságot követelt el, mely azonban nem sikerült. Letartóztatták.

Műfog üvegből. Frankfurtban legújabbban plexi üvegből készítenek műfogakat. Az új műfog előre abban áll, hogy hosszú évek során változatlan marad és semmiféle vegyi hatással sincs kitéve.

Koszorúmegváltás. D. dr. Révész Imre püspök özv. Böszörményi Pálné temetésével kapcsolatban koszorúmegváltás címén 30 pengőt juttatott a Csapó-utcai egyházközség szeretetmunkája javára.

A kutya farkát a jövőben csak állatorvos kurtíthatja meg. A földművelésügyi miniszteriumban új elbirtartási rendelet készül. A rendelettervezet egyik pontja arról intézkedik, hogy a jövőben a kutya farkát csak állatorvos kurtíthatja meg, ezenfelül, hogy a kutyák csak bőrből készült nyakövekkel és végül, hogy az eladóbévelettel a jövőben a vármegye nem teljes egészében rendelkezik.

Az osztályversenyek tegnapi húzásán 20 000 pengőt nyert: 61698, 4000 pengőt nyertek: 13053 27454 3000. 3000 pengőt nyertek: 4547 14771 27169 36854 2000 pengőt nyert: 50182 55872 59029. — 1000 pengőt nyertek: 13023 16579 16600 31415 60176 62046 78200 80698 94044. 800 pengőt nyertek: 5455 10264 19259 23204 24931 31458 79546 93838, 600 pengőt nyertek: 3515 6265 12193 17239 18004 40113 79746 88332 88412 90492 92559, 500 pengőt nyertek: 644 1381 2689 18173 27693 41353 52237 52677 67785 72454 80805 82987 90663 96330 28780 400 pengőt nyertek: 1961 3185 4033 5457 5595 8278 8413 9161 9180 9269 12693 12895 13898 17368 19804 19907 23982 25197 27361 27541 31888 33484 33575 34617 37961 38226 38829 40396 40737 41293 42606 45851 48644 50621 52413 54164 54657 54994 56763 64069 64649 64779 65803 65734 66985 70590 72069 73541 74797 74930 76571 78101 79718 85740 87234 88285 90352 91054 91860 99504.

Gyászrovat Nagy részvét mellett temették el özv. Böszörményi Pálnét

Böszörményi Pálné csodálatos folylatása volt a négytíz éves debreceni bibliai reformátusi kegyességnek — mondta Révész Imre püspök

Nagy részvét mellett temették el tegnap délután özv. Böszörményi Pálnét, a jólelkűségéről és jótékonyágáról közismert úrasszonyt. A díszravatalozóban megjelent a város társadalmának sokszáz előkelősége élükön dr. Ferenczy Károly egyházközségi főjegyzővel, dr. Farkas Pál lelképásztorral. Az érekepersőt s a ravatal környezetét koszorúk és virágok borították el.

A temetési szertartást D. dr. Révész Imre püspök és dr. Soós Béla egyetemi professzor végezték.

Szigethy Gyula főiskolai tanár vezényletével a Kollégiumi Kántus gyászénekét adott elő, majd Nyakas László orgonán játszott a el Bach: „Siri csend” című kántatóját. A „Te benned bízunk...” kezdetű szoltár elnéklése után D. dr. Révész Imre püspök Bibliát olvasott és beszédet mondott: „A halál nekem nem fekete börtön — idézte a püspök a költő szavait —, egy ajtó bezáral itt len a földön és egy ajtó kinyílik ott fenn az égben. Ez a halál.” Attól a hívő magyar költőtől valók ezek a szavak — mondta a püspök —, akinek sirján dűrván ácsolt fakereszten annyi van felírva: „Csak a teste”.

A koporsófedél először nekünk is azt mondja: ha valakire Isten rázárja az ajtót, az nem nyílik meg többé. Amikor ezek az ajtók bezáralnak, a hit szeme egy nyitott ajtóra tekint. Amilyen mértékben táru a te szíved ajtaja, olyan mértékben táru odafenn is az ajtó. Ha szíved ajtaja ideleat zárva van, az az ajtó sem fog felnyílni odafent soha. Mint negyedszázados pásztor és jóbarát hadd tegyek bizonyosságot arról, hogy ennek a mi drága testvérünknek a szíve nem volt zárva az Úr előtt. Az ő Ura ezen az ajtón sohasem kopogott hiába. Ha zörgetett rajta, hálás boldogság derűje volt a felelet. Ha zörgetett rajta életének egyre több és keveservebb fájdalommal, a felelet egyre halkulóbb panasz volt, egyre bővebbben, de alázatosabban onto a gyermek könyzeit, ha az Úr családós, vesztéknység formájában zörgetett, egyre több áldás volt a felelet, feledés áradt a megpróbált szívre. Ha a kicsinyek, az árvák alakjában zörgetett az Úr szívének ajtaján, vagy a estben-lélekleben elcsesetteket küldte hozzá, mindig csak az volt a felelet: adni, adni és megint adni földi javaiából mindaddig, amíg volt, szívének elpusztíthatatlan arányából mindig adott.

Böszörményi Pálné csodálatos, egyenes, töre len folytatása volt a 400 éves debreceni bibliai reformátusi kegyességnek, fénylő pontja volt annak a maga minden szerényességében és alázatosságában is, ami a világtól való minden elzárkózottságban sem volt véka alatt, hanem a debreceni ősi reformátusi kegyesség arany gyertyatartójára helyezve világított mindazoknak, akik a házban voltak az ő kedves, szép, nagy atyafiságában, de azon túl is a szívéhez forrt gyülekezetében, amelyet igazán szeretett.

Itt, a zárt koporsófedelek és zárt sírok szomorú világában és itt, az emberi éle történelmek ezen a rettenetes pontján, jövendőnk és holnapunk véresen bizonytalan zárt vasajtaja előtt bár mindannyian meglátnánk azt a nyitott ajtót, amely valamennyiünket vár odafent.

A mélyhatású beszéd után a püspök imádkozott. A Kántus és a gyülekezet éneke után ismét Nyakas László művészi orgonajátékkal Erkel: „Hunyadi László” operából a gyászzenét interpretálta.

A családi sírboltból dr. Soós Béla egyetemi professzor, a Csapó-utcai egyházközség volt lelképásztora Bibliát olvasott és imádkozott.

Uram! Hozzád kiált a lelkünk és segítséget kér a halál félelmétől. Vel szemben a mi halljuk vizsgálató beszédedet a feltámadásról. Érezzük, hogy nem bizonytalanra nézünk, nem hiábavalóképpen harcolunk. Testvérünk is úgy küzdött ideleat, hogy hívott Téged, Uram mindig. Könyörültél rajta és irgalmaztál neki. Alkalmas időben előálltál s mi mindannyian érezzük, hogy azt, aki hí volt a kevesen, sokra bízt ezután.

Az apostoli hitvallás elmondása után a Kántus énekének hangjai közben helyezték örök nyugalomra a sokat szenvedett nagyasszony földi maradványait.

Szekeres Andrásné Prákna Julianna nyugb. dohánygyári munkás 78 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 12 órakor lesz a köztemető II. B) ravatalozó terméből. Lakás: Kuruc-utca 90. Dankó temetkezés.

Balsa Julianna ref. 25 éves leteleése szombaton délután 3 órakor lesz a köztemető hármast ravatalozójából. Lakás: László-u. 10. Pusztai temetkezés.

Közönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik szeretett férjem, édesapánk elhunytával ért fájdalomkban részvételleal osztoz ak, valamint kartsársainak, az Egyetértés Dalkörnek szíves közreműködésükért, koszorúkért, csokrokért fájó szívvel mondunk köszönetet. Özv. Bajdó Sándorné gyermekeivel.

Közönetnyilvánítás. Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősöknek, kik özv. Richer Károlynéknak a temecésén résztvettek, ravatalára koszorút, vagy virágcsokrot küldtek, ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki. A gyászoló család.

Szarajevóban megtiltották a korzóást. A szarajevói rendőrhatiságok azonnali hatállyal megtiltották a korzóást a város főutcaín azzal az indokollással, hogy a korzóás a munkanélküliek naplopása.

Meggyilkolták Haseldem angol ezredest, az Intelligence Service balkáni szakértőjét. Tökéletesen beszélt arabul és minden balkáni nyelven.

Lisszabonban már megérkeztek a fecskék. A fecskék egy hónap pal korábban tértek vissza, mint az előző években és ebből arra lehet következtetni, hogy a tavasz már nem messze van.

Betörték a csukott gépkocsi ablakát és ellopak egy sportsapkát. Lajtos Istvánné Péterfia-utca 47. szám alatti lakos Nagyiványi Albert álmósi lakos megbízásából tett feljelenést a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a kapualjban álló gépkocsi ablakát betörtve egy sportsapkát 80 pengő értékben ellopott.

Eliották ruháját, miatt munkahelyén dolgozott. Jenei József gyár munkás, Nyil-utca 29. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki Ha van-utca 8. szám alatti munkahelyén ruháját 300 pengő értékben ellopott.

JUHÁSZ LEÍRÓIRODA Felelősség mellett vállalja: doktori disszertációk, szakdolgozatok, jegyzetek leírását, másolását és sokszorosítását. Kölségvetések, ajánlatok, számlák, vég számlák stb. szakszerű megoldása. — Lorántffy-utca 30.

Az ifjúvezetők második bemutatója

Tegnap délelőtti az Iparos Kör üléstermében újabb nagyszabású nyilvános bemutatót tartottak az ifjúvezetők képző tanfolyamon résztvevő leventék. Ezen a bemutatón megjelent Benker József ezredes, a honvédelmi miniszterium kiküldöttje, Szolnoki Lajos miniszteri előadó, Marti János ezredes, hadtest vezető parancsnok, Germartz Győző alezredes.

A megjelenteket Törös Károly tanútanulmányvezető üdvözölte meleg szavakkal, majd mintegy félórás tájékoztatót tartott magáról a levente mozgalmáról és annak gyakorlati neveléséről. A tartalmas előadás után tízedesvezetők bemutatót tartottak az ifjúvezetők, melyen népi énekeket, népi táncokat és szokásokat mutattak be nagy sikerrel. A tízedesvezető »A levente élet Isten parancsolatából a magyar néperét« címmel tartott előadást.

A tartalmas gyakorlati bemutató után Benker József ezredes izgalmas beszédet a leventékhez s kifejtette, hogy a magyar levente céltudatos munkája révén érhetjük majd el a boldogabb jövőt. További szorgalmas munkára serkentette a tanfolyamon résztvevőket.

A bemutató rendezését dr. Csaba János és Törös Károly parancsnokok végezték teljes sikerrel.

90 pengőért akarta eladni a koppasztott libát egy fiatalkorú leány

A József kir. herceg utcán tegnap délelőtti felűnt a rendőrnök, hogy egy 14-15 éves fiatalleány megszólítja a járőrközpontot és a kezében levő papírral letakart csomagot mutatja. A rendőr közelebb ment és meghallotta, hogy a leány egy koppasztott libát kínál az utcai járőrközpont eladásra. Nyomban előállította a rendőrségre, a libát elkobozták és a fiatalkorú ellen árdragítás miatt megindult az eljárás.

Betört idegen lakásba, felöltözött és saját ruháit otthagyta

Tacsi Antal hajdúböszörményi, Percel Mór utca 27. szám alatti lakos a hajdúböszörményi csendőrségi beiktatás debreceni ügyészségre betöréssel gyanújaival terhelte. Tacsi Antal ellen az a gyanú merült fel, hogy néhány hete betört K. Varga András hajdúböszörményi lakos lakásába alkalmatlanul felnyitotta az ajtót és a szekrényből kivett ruhaneműket ezeknek egy részét felöltözött és saját ruháit otthagyta a betörés színhelyén.

Mikor a károsult felfedezte a betörést, a csendőrség helyszíni szemle során az ott talált ruhadarabok alapján mindjárt Tacsi Antal gyanúsította. Kihallgatása után beiktatott a debreceni ügyészségre.

Rokonon alapon kifosztottak egy lakást az Erzsébet-utcán, elvittek 6000 pengő értékű tárgyat

Braun Sámuel gazdálkodó, Erzsébet utca 109 szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen az egyik rokona ellen lopás miatt. A károsult előadta feljelentésében, hogy rokona, távollétében, valószínűleg alkules segítségével behatolt lakásába és onnan hátezer pengő értékű holmit elvitt. A lopott tárgyak között van többek között bőrdísz, rádió, gramofon, ágynemű, 24 pár zokni, zakó, hat darab férfi kalap, trenchcoat kabát, értékes festmények, okmányok, cipők, hócsizmák, szék-húzó, egy kiló gyertya. A tettes szinte egy lakásberendezést szállított el a rokonon alapon tőle.

A rendőrség károsult feljelentésére a »kedves rokon« kézrekerítésére megindította a nyomozást.

— Beszarránól tolvaj ellopta hócipőjét Mikola Zsuzsa szakácsnő, Bessenyei-utca 6. szám alatti lakosnak.

K Ö Z G A Z D A S Á G

A Tiszántúli Gazdakamara felírata a tejkérdésben

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara az elmúlt hetekben behatárolta foglalkoztatott tejkérdéssel és az Országos Mezőgazdasági Kamara útján felírataban kéri az illetékes minisztériumtól a tejkérdést bizonyosfokú módosításra. Rámutatott ebben az előterjesztésben a kamara arra, hogy Debrecenben a tejellátás háhozszállítás rendszerén alapul. A tejösszegyűjtése a tanyarendszer miatt még a békeidőben is nehézséges, nem hogy a jelenlegi körülmények között. Hivatkoznak arra, hogy olyan tejközvetítő, amely egyes városok tejkészletét teljesen ellátná a Tiszántúlon nincsen Debrecenben sem tartható ilyen. Számítani lehet arra, hogy például Debrecenben is visszaesés

következik be a tejkérdés hatáskörében a tejkészítésben, s a kamara tudomása szerint az újrendszer a város ellátásában előnyös változást nem hozhat. Ilyen megoldások alapján kéri a kamara a nagy tanyavilággal rendelkező városok tejellátása érdekében a tejellátás mai rendjének hatályon kívül helyezését.

Ugyanakkor a Tiszántúli, több részben foglalkoztak az új tejkérdéssel. A gyulai mezőgazdasági bizottság kérelme alapján a kamara felírataban kéri, hogy azoknak a gazdáknak, akiknek vemhes tehénük van s így saját tejellátásuk sincs a vemhesség idejére, körülbelül három hónapra biztosítva, a tejszövetkezet erre az időre utaljon ki tejet részükre.

A mezőgazdaság iparcikkkel való ellátását a beszoigáltatási pontokkal hozzák kapcsolatba

Budapest, február 11. A Magyar Elet Pártja csütörtökön este látogatott klubnapot rendezett. A klubnapot megelőzően a párt agrár-csoportja ülést tartott, amelyen Szász Lajos közellátási miniszter a párt agrár-csoportjával ismertette azokat a terveket, amelyek a beszoigáltatási rendszer további fejlesztésével és az állatkereskedés kérdéseivel kapcsolatosak, valamint amelyek a mezőgazdaságnak iparcikkkel való ellátását a beszoigáltatási pontokkal hozzák kapcsolatba.

A közellátásiügyi miniszter azért tartja az agrár-csoport elő a terveket, hogy véleményét és tanácsot kérjen s azokat a vonatkozó rendelet kidolgozásánál figyelembe vehesse. A miniszter felszólalása után ebben a tárgykörben széleskörű vita indult meg.

A 25 éves BIOSZ díszközgyűlése

Alapításának negyedszázados évfordulóján február hetedikén a Budapesti Kereskedelmi és Ipari Kamara dísztermében rendezte a Biztosító Intézetek Országos Szövetsége jubileári díszközgyűlést, amelyen dr. Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter képviselőjében dr. Csizsik Béla pénzügyi államtitkár jelent meg. A magyar társadalmi és közgazdasági élet számos kiválósága vett részt a biztosítási élet nagy eseményén. A díszközgyűlésen Gebhardt Domonkos min. kir. kormányfőtanácsos, a BIOSZ elnöke elnökölt. — Megnyitó beszédében a Szövet-szervek a biztosító vállalatok és a nemzetgazdasági élet érdekében kifejtett tevékenységéről emlékeztet meg, majd üdvözölte a megjelenteket. Az ünnepi beszédet Balabán Imre min. kir. kormányfőtanácsos, az Első Magyar Államias Biztosító Társaság vezérigazgatója mondotta. Előadása rövid visszajáratás volt a magyar biztosítási életnek és benne a BIOSZ-nak negyedszázados működéséről. Megemlékezett az alapítókról, az elmúlt két és fél évtized alatt működött vezetőkről s a Szövetség jelenlegi vezetőségéről, majd a termet zsúfolásig megtöltő hallgatóság tetszésnyilvánításától kísértén meggyőzően

fejtegette, hogy a biztosítás nem üzleti öncél nem öncélű üzlet, hanem küldetés és hivatás. A jubileári Szövetség elnöke Csizsik Béla államtitkár üdvözölte, majd a vezető gazdasági érdekképviseletek reprezentánsai szólaikat fel és hangsúlyozták azt a közérdeklő tevékenységet, amit a BIOSZ a közgazdasági élet javára kifejt. A tárgysorozat következő pontjaként dr. Geszler Ödön titkár felolvasta a BIOSZ végrehajtó bizottságának a díszközgyűlés elé terjesztett javaslatát, melyet a közgyűlés egyhangúan elfogadott. A határozat szerint a BIOSZ alapításának 25. évfordulója alkalmából kiváló szakírók bevonásával megírta és kiadja a magyar biztosítás legutóbbi 25 évének történetét, továbbá közhasznú és karitatív célokra ötvenezer pengő adományozza.

A díszközgyűlés után Kállay miniszterelnök fogadta Gebhardt Domonkos, a BIOSZ elnökét és a jubileumi bizottság tagjait. A miniszterelnök nagy érdeklődéssel hallgatta Gebhardt jelentését és örömmel adott kifejezést, hogy a biztosítási ág a súlyos viszonyok ellenére is megerősödött, végül jókivánságait tolmácsolta a további fejlődéshez.

A festőiparosok tisztújító közgyűlése

A festőiparosok szakosztálya Boldogh József elnökletével tegnap tartotta meg tisztújító közgyűlést, melyen az Ipartestület képviselőjében Lechner Lajos ipartestületi jegyző jelent meg. Frisch Adolf korelnöklével a szakosztály egyhangúan a régi tisztikart választotta meg a következő három esztendőre. A szakosztály tisztikara a következő: elnök Boldogh József, alelnök Szekeres István és Szirácz László, jegyző Prelovsky László, helyettes jegyző Becskereki Sándor, ellenőrök Csonka József és Kolozsvári István, pénztáros Deák Ferenc, műhelyellenőrök Varga József, Boross Miklós, Balogh Gábor és Pece József. A szakosztály választmányi tagjai: Tóth István, Tóth József, Polgári Barna Sári Gábor, Boross Miklós, v. Kovács János. Az Iparos Kör közgyűlésébe Boross Miklós, az érdekképviseleti cso-

portba Szekeres István és Boldogh József került. A szobafestő tanoncvizsgáló bizottság elnöke Tóth István, alelnöke Sári Gábor, tagjai Polgári Barna, Bagdi Béla, Ruff Mihály és Monoki Mihály. A mézőelőiparosoknál tanoncvizsgáló bizottsági elnök Szirácz László, alelnök Szedlár Vilmos, tagok Varga József és Boross Miklós.

Az újonnan megválasztott elnök további közös munkára hivat a szakosztály tagjait.

A Magyar Nemzeti Bank közgyűlése

Dr. Pósch Gyula elnökletével most tartotta XX. rendes évi közgyűlést a Magyar Nemzeti Bank. A közgyűlés Quandt Richard vezérigazgató előterjesztése alapján úgy határozott, hogy hat és félszázalékos osztalékot fizet ki, vagyis 753 pengő részvényenként, ezen felül a nyereségből jelentékeny összeget, 5 millió

pengőt juttat a nyugdíjalapnak. A közgyűlés után a Bank főtanácsa ülést tartott, amelyen dr. Thaly Zsigmond főtanácsost újból a bank alelnökévé választotta.

45.864.000 pengőre emeli fel alaptőkéjét a Salgó

A Salgó-Tarján Kőszénbánya Részvénytársulat igazgatósága a napokban tartott ülésén úgy határozott, indítványozza majd a később összehívandó rendkívüli közgyűlésnek, hogy a társulat alaptőkéjét 254.800 darab 30 pengő névértékű új részvény kibocsátása által 7.644.000 pengővel 45.864.000 pengőre emeljék. A régi részvény után 1 darab új részvényt vehetnek át. A tőkeemelés a társulat és az érdeklőségben levő vállalatok egyrészt jelentékeny üzeme fejlesztésére fordítják, másrészt folytatni kívánják a munkás- és tisztviselői lakások építését, továbbá a vállalat alkalmazottainak és családtagjainak — mintegy 72.000 léleknek — élelmiszerekkel való ellátását.

A háború kitörése óta most már második határozta el a Salgó igazgatósága a vállalat

DEBRECZEN 7 OLDAL 1944 II. 12.

alaptőkéjének felemelését. A gazdasági élet ezt a tökécmelést nagyon is indokoltnak tartja, mert egy ilyen hatalmas vállalat igen nagy összegeket kénytelen lekötve tartani termelési és szociális célokra, de kell a pénz majd a háborút követő átmenetgazdálkodás idejére is, amikor az üzemek és berendezések felújítása lesz a legsürgősebb feladat.

Mi újság a budapesti élelmiszer nagyvásártelenen

A Magyar Vidéki Sajtótudósító fővárosi jelentése szerint február 4-10-ig az élő- és vágottbaromfi piacon az árak nem változtak. A tojáspiacon a legmagasabb határsági árak voltak érvényben. A zöldség és főzelékfélék piacán a fejessalátá ára 50, a sóska ára pedig 400 fillérrel csökkent, viszont a leveles karfiol ára 20, a paraj ára pedig 100 fillérrel emelkedett. A gyümölcspiacon a közönséges fajtájú alma ára 40 fillérrel csökkent — míg a nemes fajtájú alma 40, a szőlő ára pedig 200 fillérrel emelkedett különként.

S P O R T

Meglepetést jelentő új összeállításban veszi fel a küzdelmet ma Budapesten az országos bajnokságért a DVSC birkozócsapata

A magyar sportélet előterében most az országos birkozó csapatbajnokságok állnak, melynek legnagyobb esélyese a Debreceni VSC csapata. A fővárosi sajtó egész héten boncolgatta a szombati sorsdöntő jelentőségű DVSC-MÁV Előre mérkőzés esélyeit és szinte egyhangúlag arra megállapításra jutott, hogy a mérkőzést a debreceniek nyerik meg 4:3 arányban. A budapesti csapatból Szilágyi, Szilvássy és Kovács Gyula győzelmet várják. Maga a Birkozó Szövetség elnöke dr. Papp László többszörös világbajnok is a debreceni csapatban látja a mérkőzés és az 1944. évi birkozó csapatbajnokság győzelmét, ami azt jelentené, hogy a tornászcsapat után a birkozócsapat fellelegyaráz Debrecen lesz. Jelenleg a DVSC csoportjában 1 DVSC 2 perc. 2. MÁV Előre 2 p. 3. WMTK 0 p. 4. FTC 0 ponttal.

A debreceniekre nehéz küzdelem vár a ma este a budapesti Nemzeti Sportcsarnokban lebonyolításra kerülő döntőn, hiszen farszót utazás után, fővárosi pontozóbírók működése mellett kell kiállnia.

A DVSC birkozócsapata, mely egyik legesélyesebb jelöltje a bajnoki címnek és héten erős edzésekkel készült a mai mérkőzésre. A csapat tagjai jó formában vannak és ha minden jól megy vagyis kifut a csapatnak, akkor minden valószínűség szerint győzelemmel térnek vissza. A csapat összeállítása bizonytalan, több kombinációt vettek tervbe a vasutas csapat vezetői s véglegesen csak a mérkőzés előtt döntenek.

Légsúlyban Csányi szereplése bizonytalan, hiszen ismeretes, hogy az elmúlt mérkőzésen Csányi átesett a súlyhatáron. Helyette az ifjúági Tarcsai jut szóhoz, de számításba jön még Tasnády is. Pehelysúlyban Juhács és Sipos közül Sipos szerepeltetése bizonyosra vehető. Könnyűsúlyban Mihályffy László lefogaszatása miatt sokat veszített erejéből s itt a rengek formában lévő Tasnadi vagy Juhács jön számításba. Váltósúlyban, Váltósúlyban a két Mihályffy közül Mihályffy László minden valószínűség szerint szőnyegre. Középsúlyban Némethy az esélyes, de szó van arról, hogy Gedeon ebben a csoportban indul, mert az utóbbi időben erősen lefogyott a népszerű »Gida«. Félnehézsúlyban, ha Gedeon valóban a középsúlyban indul, akkor a fejlődőképes, sok sikert elért ifjúági versenyző Győrfalvi mérő össze erejét Kovács gyulával. Nehézsúlyban Tarányi helye biztos.

A MÁV Előre együttese és a DVSC jelenleg még veretlen, tehát ma eldől, hogy melyik csapat szenved elsősíben vereséget, illetve, hogy melyik csapat jut be a döntőbe. A DVSC csapatát Szűcs

János szakosztályi vezető vezette a fővárosba.

A legszesélyesebb magyar csapat játszik vasárnap Debrecenben a DVSC-vel

A DVSC előkészítő mérkőzésén során vasárnap délután fél három órai kezdettel a Stadionban a budapesti Törökvel játszik a Törökvel a magyar labdarúgás legszesélyesebb csapata, az utóbbi évek során négyszer esett ki és háromszor került vissza az NB I-be. A kitűnő erőkből álló együttest a balszerencse is üldözte.

A DVSC valószínűleg már bajnoki csapatával áll ki a Törökvel ellen. A kobányai csapatban játszik Kristóf is, aki Debrecenből került a fővárosba, továbbá Déri, a magyar labdarúgás örökmozgója. Érdekes élvezetes mérkőzésre, jó bemelegítésre van kilátás.

Nagy kétkapus edzést tartott a DVSC

Tegnap délután a vasutas pályán kétkapus edzést tartott a DVSC. A két csapat a következőképpen állt fel: Nagy, Lencsér, Rácz, Szabó, Mór, Szilágyi, Sidlik, Anocska, Osztroveczky. A másik két együttes próbajátékos, Szűcs, Pocsai, Kádás, Zilahy, Lukács, B. Nagy, Orosz, Dobos összetételben játszott.

A havas, csuszós pályán meglepő jól mozogtak a DVSC játékosai s a kétszer 45 perces mérkőzésen Mór együttese fölényesen 16:8 (7:2) arányban győzött. A győztes csapat góljai közül Szilágyi egymaga hatot, Mór négyet, Anocska és Sidlik 3-3 gólt lőtt, míg a vesztes együttesből B. Nagy ötöt, Zilahy pedig hármat rugott. Jól játszottak: Nagy, Szilágyi, Mór, Anocska, illetve B. Nagy és Zilahy.

Liszkait, a Gamma balösszekötőjét villamos baleset érte. A nagytechnológiai játékos két hónapig harcképtelen, így a DVSC ellen semmi esetre sem tud játszani.

A Nagyvárad AC-ot húszszer néző megerősített Gradjanski vár várja Zágrábban, Bukovi Mártonnak, a Gradjanski magyar edzőjének értesítése szerint. Az MLSZ engedélyt adott Csapónak, a Temesvárról menekült magyar játékosnak szereplésére, így Csapó lesz a NAC jobbszélsője Zágrábban.

Schaffer edző kipróbálja Rudast a középcsatár posztján a Ferencvárosban. Sárosi dr. mellett biztosan gólképes lesz a gyors és kemény játékos.

A D. Villangyár is megkezdte a jövő héten előkészületelt a tavaszi bajnokságra. A csapat újabb 3 játékos igazolásával erősített.

Barkadi, a D. Villanygyár, előbb a Bocskay kitűnő játékos Szent-Andrére távozott.

A Dohánygyár FC vasárnap délelőtt 9 órakor a TRIE ellen mérkőzést játszik. A játékosok teljes számban megjelenését kéri az Intéző.

Lukácsot leigazolták a DVSC-be Beszámoltunk azokról a nehézségekről, melyek Lukács igazolása körül felmerültek. Egy egyesületnek ugyanis a fenálló szabályok értelmében csak három játékost lehet átigazolni és a Z. Danuvia most Lukácsal négy játékost adta át más egyesületnek. A DVSC azonban kérelemmel fordult az MLSZ-hez, melyben hivatkozott arra, hogy a csapat hét játékosa teljes házfias szolgálatot és kérte Lukács igazolásának engedélyezését. Az MLSZ tegnap foglalkozott a kérelemmel és Lukácsot leigazolták a debreceni csapatba.

Nagy II. és Csokaj megérkezett és mindketten részt vesznek a

vasárnapi mérkőzésen. Kántor ügyvezető kijelentése szerint. — Nem játszik azonban Szilágyi, aki még nem heverte ki teljesen sérülését. A DVSC Nagy Mihály és Keskeny, Csokaj, B. Nagy, Kádás Nagy II. Zilahy, Lukács, (Komlóssy), Tisza, Sidlik, (Szabó), Anocska, Dobos felállításban szerepel.

A D. Villanygyár játékosai ma este hat órakor játékosértekezletet tartanak klubhelyiségükben. Vasárnap délelőtt 10 órakor a Repülőkkel edzőmérkőzést játszanak a DTE pályán. Ezen a mérkőzésen már az új szerzemények közül Gruber kapus, Csordás, Vécsei és Deherán részt vesznek.

Kosárlabda. A gyakorló gimn. kosárlabda csapata: Szanyi, Zsáry, Borsos, Fazekas, Neudold, csere: Hankiss, Botos, Farkas összeállításban vasárnap délelőtt barátságos mérkőzést játszik a társulati keresekelemlő csapatával a DVSC Sportcsarnokában.

Használt csö- ólmot

vesz

lapunk nyomdája:
Lőzei kir. herceg-utca 1.
(Bika bérház)

KÉT törött gramofonlemezért egy hibátlan adok Biró, Hunyadi u. 22 sz. 67-1283 3 18

ÜZLETI KERESLET 66

RÉGI törött gramofonlemezeket 6 pengőért veszek. Mayer mérnök — Kossuth utca 13. 66-318 5. 4.

OLLAT a legmagasabb napi áron vesz „Hangya” tolglyújtó telep. József kir. herceg utca 71 66-760

ELELMISZER, ITAL (18)

BOR 3-4 hl, martinkai bor eladó. Köucey utca 13 szám. vv. 18-1982

ERDÉLYI rózsabogyó hecsedli, tisztán kezelt, még ezen a héten kapható. Ferenc József út 71 sz. 2 udvar. 18-456

OKTATÁS (56)

OR NAMÉNYINÉ gyorsíró iskolájában tanfolyamkezdés. — Batthyány utca 1. szám. Debreceni tanker. főlg. eng. sz.: 6475-1942. 56-1774 3. 24.

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19)

ARANYAT aranyért! Ucska aranytárgyait modernre becserélem. Szecsenyi, Sas utca 2 sz. telefon: 26-60. 19-898 3. 2

RÉGI ékszert, dragakövet, ezüstöt, ezüstpenzt, legmagasabb áron veszek. Fránki, Piac utca 73 sz. 19-1574 3 21

ARANYAT, ezüstneműt ékszereket napi áron veszek Takács Sandorné, Piac utca 56. szám. 19-593 2. 18

RÉGI ékszereket, ezüstöt, briliánsat magas áron veszek. Ékszerjavítás Pollák aranyműves, Hatvan u. 2. 29-239 3 2

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP (7)

ÚJ hat voltos ólomakkumulátor P 150, acél akkumulátor 1,5 voltos 70 pengő. Bercsenyi u. 109. Bárdos. 7-498

ÚJ ólom akkumulátor, 6 voltos 160 P, NIFE acél akkumulátor 60 P. Bercsenyi utca 109. sz. Bárdos. 7-6

PIACTÉREN levő nagy forgalmú vendéglőmet betegség miatt átadom. Cím a kiadóban 7-6

EGY jókarban levő Rekord n°1 varrógép eladó. Honvédtemető utca 47. 7-1161

RÁDIO (58)

SIEMENS nyújtott rádió nagy szuper rádió eladó. Simonffy utca 5. 58-1150

HANGSZER (28)

ZONGORA hangolási munkát, kitűnő képzettséggel vállalom. Vargyas Nap utca 17. vidéken is 28-624 5. 3.

HANGOLTASSON Gártnerrel, a legrégebbi volt színházi hangolóval. Kút utca 104. 1939 2. 18

ZONGORÁT bérelnék. — bérlet előre fizetem. — élelmiszert adok Hatvan utca 68. 28-1048

BŰTOR (9)

HALOSZOBAKAT legolcsóbban bizalommal csak Lőcsel bútorüzletéből vásárolhat. — Eötvös utca 66 szám. 9-1106 3. 15.

NINCSEN fényes karkatunk, bútor olcsón adunk. Piac utca 71 sz. udvarban Brilliné. 9-1356 4. 8

HALOSZOBAK, ebéd-
lők kombinált szobák, s konyhaberendezések Számon bútorüzletében jó minőségű előnyös árak Hunyadi u. 2. 9-238 2. 27

MODERN hálószobák, s konyhaberendezések legjobban kivitelben Ujfalussy műasztalosnál. Bethlen utca 56. 9-624

EBÉDLŐKREDENC, fűstöltő tölgy, jó állapotban eladó. Domokos Lajos utca 6 sz. 9-786

FIGYELEM! Sajátkészítményű konyhaberendezések, festett háló, kombinált szekrények rakomány. Arany János utca 1. udvarban 9-1366 4. 27

TORONTÁLI gyapjűszöngyek eladók. Sterk nél. József kir. herceg u. 22 szám. 9-1051

REKAMBER velur hűszobával eladó. Páti utca 2 sz. II. 4. 9-1173

MODERN konyhaberendezés eladó. Hatvan utca 42. jobbra, pince. 9-1156

ELADÓ 2 ágy sodrony-nyal, 2 nagy szekrény, 2 éjjeliszekrény, 1 Singer varrógép, 1 nagy falióra, 7 szék, 1 márvány asztal. — Ertekezni lehet: Burgundia utca 6 szám. Délelőtt 10-12. délután 3-4-ig 9-1153

LAKÁSCSERE (53)

ELCSERÉLNÉM egyszobás, komfortos emeleti lakásom 1-2 szobás, komfortos földszinti lakással. Pótfőtértrafik. 53-979

LAKÁSCSERE: elcserelelném nyíregyházi kertes lakásomat debreceni főbérleti lakással, 2-3 szoba mellékhelyiségekkel. Cimeket Debrecen Ilyusz menetjegyrodába kérek. 53-1075

ELCSERÉLNÉM Simonyi út baloldalán, Lajos király ténél levő havi 67 pengős béru kettő szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, kamarás parkettes úri lakásomat, nagyállomás közelében vagy belvárosban levő egy szoba, konyha, kamarás, régi béru lakásért. Ertekezni Bakóczy ingatlanirodában Werbőczy utca 8 szám. 53-989 vv.

ELCSERÉLNÉM kassai belvárosi központi fűtéses 3 szobás lakásomat hasonló értékűre Debrecenben. Cím a kiadóban 53-1194

KÉTSZOBÁS, konyha, előszoba, spájzos, vízvezeték: es regibéri utcai lakásomat elcserelelném hasonló kerti lakással, a város bármelyik részén. Érdeklődni lehet: Tóth Árpád utca 32. 53-1148

LAKÁST cserélnék, egy kétszobás, konyhás lakás, és egyszobás, konyhás, spájzos utcai lakás. Tóth Árpád utca 20. 53-1146

LAKÁST KERES (52)

ÜRES, vagy bútorozott szobát keres államjalkalmazott fiatal házaspár. Varga utca 10. sz. értekezde. 52-1041

BŰTOROZOTT SZOBA (10)

BŰTOROZOTT szoba két diáknak vagy két hölgynek kiadó. Ótmanom u. 7. 10-1078

2-3 szobafűrés részére utcai bútorozott szoba, ágy nemű nélkül, fürdőszoba használatával, azonnal kiadó. Árpád-tér 38. emelet. 10-936

FŐBÉRLETI lakásomban lakótársat keresek. lehetőleg izraelita. Kettes hónapv. huzárúszobával. 28. Róth. 10-935

ELVESZETT (13)

FELKÉREM azon hölgyet, aki február 5-én a Bata fodrászüzletben egy ernyőt tévedésből kicserélt, kérémmel ugyan visszacserelelni. Bata fodrász. 13-1127

ELVESZETT csütörtökön este két kötött rózsaszín ujj. Páti u. 2. vagv Széchenyi u. 45. sz. háznál. Megtalálónak udya értékten, kérem adnia be Lusztig fodrászhoz. Páti utca 2. 13-1136

CSEREÜZLET (11)

TENGERIT adok használt diványrugóért, vagy pénzért megveszem. Péterfia utca 26. 2 ajtó. 11-1166 2. 29

NAPRAFORGÓ olajpogácsát adok cserébe, ugyanannyi tengeriért. Csuka, Hajnal utca 13. 11-1160

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ (69)

KHEKI kamarn Zubonyok, nadrágok, tisztított köpenyek, pilótaöltönyök vasutas nadrágok eladók Borovszky egyenruhaházában. Csapó utca 98. 69-20

ELADÓ egy pár új 43as békebeli boksz csizma, Bezeredy utca 16. 69-938

EGY alighasznált szilbunda eladó, 1500 pengőért. Hatvan utca 8. 69-1103

SZÉP világos színű, békebeli anyagú tisztított és teljesen új férfi sportnadrág eladó. Cím a kiadóban. 69-1175

PERZSABUNDA nagy méretű eladó. Király műszerész Hunyadi utca 2 szám. 69-1145

ÉPÍTKEZÉSI ANYAGOK (20)

VÁLYOG olcsón és törmelék ingyen kapható Katner Mihály egyetemi körbonctani intézet. 20-1072

GYERMEKKOCSI (27)

GYERMEKÁGY, keményfából, fényezve 108.20 P. Szabó asztalos, bútorüzletében. Csapó u. 33. 27 191 2 14

EGY jókarban levő gyermek sportkocsi eladó. Vendég utca 45. 27-1147

TŰZHELY KÁLYHA (46)

EGY asztaltűzhegy eladó tengeriért elcserelelném. — István út 8. 46-1154

INGOSÁG VETEL VEGYES (37)

ESZTERGAPADOT megvételre keres a Debreceni Műkögyár Rt. Fürdő utca 7. 7-981

INGOSÁG ELADÁS VEGYES (36)

ALFA krumplicső, valódi horganylemezből eladó. Erzsébet u. 55. 36-1162

GAZDASÁGI TERMÉNY (25)

SZŐLŐVESSZŐT, simát, szokvány minőségű, peronoszpóra mentes, bor- és csemege szőlőfajtákból, nagyobb mennyiséget keresek. Cimeket és árajánlatokat a kiadóhivatali pénztárban kérem leadni. 25-860 vv.

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24)

BORSZIVATTYUT tömlővel, borszűrővel, nagyobb borsajtót, jókarban levőt keresek. Cimeket kérem a kiadóhivatali pénztáránál leadni. 24-1676 vv.

GAZDASÁGI felszerelési gépek, eszközök, koscsik, szekerek, alkatrészek állandóan raktáron árusít, becserélni, vásárolni, vitez Nagy János, Hatvan u. 41. telefon: 26-19. 24-1358 3. 5

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE (38)

CSALÁDI házat megvételre keresek, villamoshoz közel. Lehet kertben is. „Negyvenezrig” jellegére a kiadóba. 38-432

ELADÓ HÁZ (17)

ELADÓ Beregszász városban, részben beköltözhető Petőfi utca 88. alatti ötszobás ház. — Nagy telek, gazdasági épületekkel. Két utcai szoba, zártfolyosó azonnal elfoglalható. Ertekezni: Debrecen, Simonyi út 2 szám, földszint. 17-1066

ELADÓ HÁZHELY (16)

ELADÓ H-Szoboson a Szurmay utcán, tündő közepében levő 310 negyszögű puszta telek. Érdeklődni: H-Szoboson, Rakoczi u. 74 16 564 vv

ELADÓ Károlyi Ferenc József úton két ház hely. Érdeklődni Bőszőrmenyi út 66. Tanító lakás. 16-1097

ELADÓ FÖLD (15)

ELADÓ 2 hold barnahomok termőföld, a várostól 8 kilométerre, a 16 000 P. Ajánlatokat a kiadóba kérek. „Sürgős” jellegre. 15-1099

35 és 50 kat. hold birtok épület nélkül, gyümölcsös és szőlőtelepítésre is alkalmas. Nyírbátor közelében 3600 pengővel eladó. Cím a kiadóban. „Alkalmi vétel” jellegre alatt. 15-968

ELADÓ ÁLLATOK 14

FEJŐSTEHEN borjával eladó. gróf Vécsey utca 31. 14-1047

ORIAS belga nyulak eladók. Félégyházi Tamás utca 24. 14-1123

PATKÁNYFOGÓ szőlőtől 2 hónapos szép kis kutyát, kimondottan jó helyre elajándékoznak. Széchenyi u. 19. I. emelet. 14-1113

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF

Kiadásért felelős: HJ SZIGETHY GYULA

főszerkesztő, h igazgató
Kiadja és nyomja:
TISZANTULI KÖNYV
ÉS LAPKIADÓ RT.
Műszaki vezető:
SZIGETHY KÁROLY